İŞKUR

2018

IĞDIR

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

IĞDIR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2018

YAZAR

Suat ÖZBEY

SUNUŞ

İşsizlik ve istihdam sorunu, Dünyadaki birçok ülkede olduğu gibi ülkemizin de en önemli sosyo-ekonomik sorunlarından biridir. Bu sorunların çözümünde uygulanacak ulusal ve yerel politikalar, bu sürecin kontrol altında tutulabilmesi açısından çok önemlidir. Özellikle ekonomik kriz dönemlerinde, istihdam oranının azaldığı ve bunun bir sonucu olarak ortaya çıkan, işsizlik sorununun doğru bir şekilde tetkik edilebilmesi ve çözüm yollarının belirlenebilmesi, işgücü piyasasına ilişkin analiz ve araştırmaların yapılması ile mümkün olmaktadır.

Başkanlığını yürüttüğüm İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun en önemli görevi, il düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek ve gereği için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmektir. Bu görevin yerine getirilebilmesi için halen istihdam edilen ve gelecekte ihtiyaç duyulacak işgücünün tespit edilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu amaç ışığında hazırlanan Iğdır İli İşgücü Piyasası Analiz Raporunun tüm taraflarla paylaşılarak, aranan mesleklerde eğitim/programların düzenlenmesi ve işsizliğin azaltılması hedeflenmiştir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, 2018 yılı I. Dönem Iğdır İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını temenni ediyorum.

ENVER ÜNLÜ

Iğdır Valisi

ÖNSÖZ

Günümüzün en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam alanını oluşturamamaktır. Bu iktisadi sorunla karşılaşan birey ve toplumlarda, sosyo-psikolojik sorunların ve huzursuzlukların yaşanılması kaçınılmazdır. Bu nedenle, istihdam arttırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek, birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü, 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarının etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. Bununla, işverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla, İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri, işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Böylece işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken, aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR, sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde Mesleki Eğitim Programlarını, ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu rapor, alanında genel bir rehber niteliğindedir.

Bu raporun ortaya çıkması sürecinde gösterdikleri titiz ve özverili çalışmaları nedeniyle Iğdır Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına hassas bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, 2018 yılı I. Dönem Iğdır İşgücü Piyasası Talep Araştırması Çalışması' nın ilimiz ve tüm ilgililer için istihdama katkı sağlayacak faaliyetlerde yararlı olmasını temenni ederim.

Abdullah CAN

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ....ii
ÖNSÖZ....iv
TABLOLAR LİSTESİ....vi
ŞEKİLLER LİSTESİ....vii
YÖNETİCİ ÖZETİ....1
GİRİŞ....3
BİRİNCİ BÖLÜM....4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ....4
İŞKUR GÖSTERGELERİ....4
Açık İşler....4
İşe Yerleştirmeler....6
Kayıtlı İşsiz....7
Aktif İşgücü Programları....9
İşsizlik Ödeneği....12
İKİNCİ BÖLÜM....13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI....13
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM....15
İşyeri Verileri....15
Mevcut İstihdam....27
AÇIK İŞLER....31
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER....40
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ....46
SONUÇ....52
EK: 2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU....56
2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU....56
İŞYERİ BİLGİLERİ....56
BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM....59
BÖLÜM II-AÇIK İŞLER....60
BÖLÜM III –1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER....61
BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLENMESLEKLER....62
BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ....63

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017) 5
Tablo 2:Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017) 7
Tablo 3:Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)..... 9
Tablo 4:Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 5:İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2017) 10
Tablo 6:İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı..... 11
Tablo 7:Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2017)..... 12
Tablo 8:İşyerlerinin Sektörel Dağılımı..... 15
Tablo 9:Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 25
Tablo 10:İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu..... 26
Tablo 11:Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı..... 28
Tablo 12:Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 29
Tablo 13:En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 30
Tablo 14:Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı..... 31
Tablo 15:Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması..... 36
Tablo 16:Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı..... 36
Tablo 17:Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 37
Tablo 18:Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması..... 38
Tablo 19:Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 39
Tablo 20:Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 41
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 42
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 44
Tablo 23:Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler 45
Tablo 24:Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri..... 46
Tablo 25:Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi..... 47
Tablo 26:Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi..... 48
Tablo 27:En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 49

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017) 6
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı 8
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017) 12
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 16
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı 17
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 18
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 19
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 20
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 21
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu 22
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%) 23
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%) 23
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 24
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri 27
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 32
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi 34
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 35
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 41
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 43
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı 49
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 50
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı 51

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Iğdır İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 118'dir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 13 sektörde tam sayım yapılmıştır. Iğdır ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 4 bin 163 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 3 bin 379 çalışan erkeklerden, 785 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 36,5'i, kadınların ise yüzde 12,5'i Ulaştırma ve Depolama sektöründe istihdam edilmektedir.

Iğdır ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları ve Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. Iğdır ilinde açık iş oranı yüzde 3,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Iğdır ili açık iş oranı bakımından 1,2'lik bir farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 28,6 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörüdür. Iğdır ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş oranı yüzde 6'dır. Iğdır ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarıdır. İl genelinde açık işlerin yüzde 89'u için Eğitim Düzeyi Önemli değil talep edilmektedir.

Iğdır ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Iğdır ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci(Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Tır-Çekici Şoförü ve Ön Muhasebeci meslekleri takip etmektedir. Iğdır ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/ Niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Iğdır ilinde işverenlerin yüzde 27,4'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörürken, Iğdır'da bu sayı 3'e ulaşmaktadır. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,1 olarak öngörülürken Iğdır ilinde ise ülke genelinin üzerinde olup yüzde 13,3 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Iğdır işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Iğdır İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olantüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Iğdır ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Iğdır ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihityaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihitiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

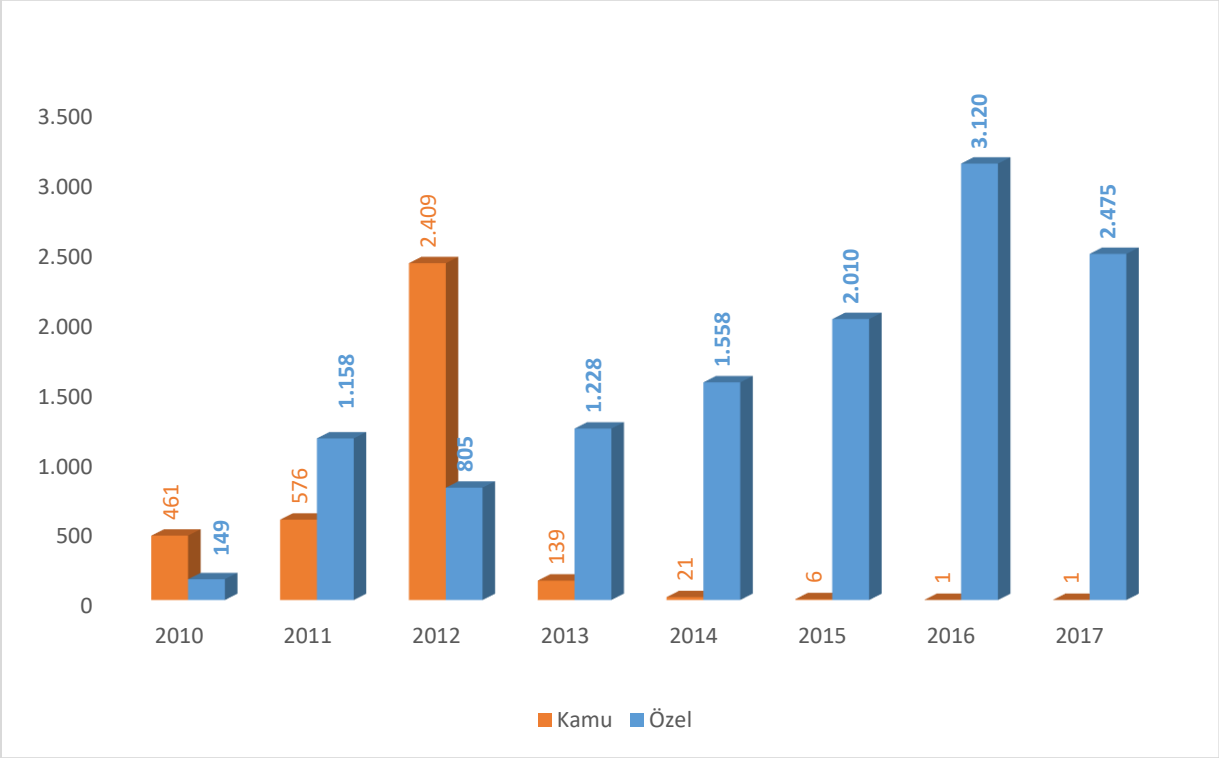

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında 610 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 2 bin 476 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2010 yılından itibaren 2012 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2012 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre

yüzde 85,4 oranında artmıştır. 2016 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 54,8 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Satış Danışmanı / Uzmanı	214
Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	187
Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci	163
Aşçı Yardımcısı	122
Ön Muhasebeci	119
Temizlik Görevlisi	106
Büro İşçisi	101
Tuğla İmal İşçisi	95
Beden İşçisi (Genel)	75
Kesimci (Konfeksiyon)	75

Kaynak: İŞKUR

Iğdır ilinde 2017 yılında 2 bin 476 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 214 açık iş ile Satış Danışmanı \ Uzmanı mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 8,6'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Kadın Giyim Modelist Yardımcısı, Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci, Aşçı Yardımcıs ve Ön Muhasebeci meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

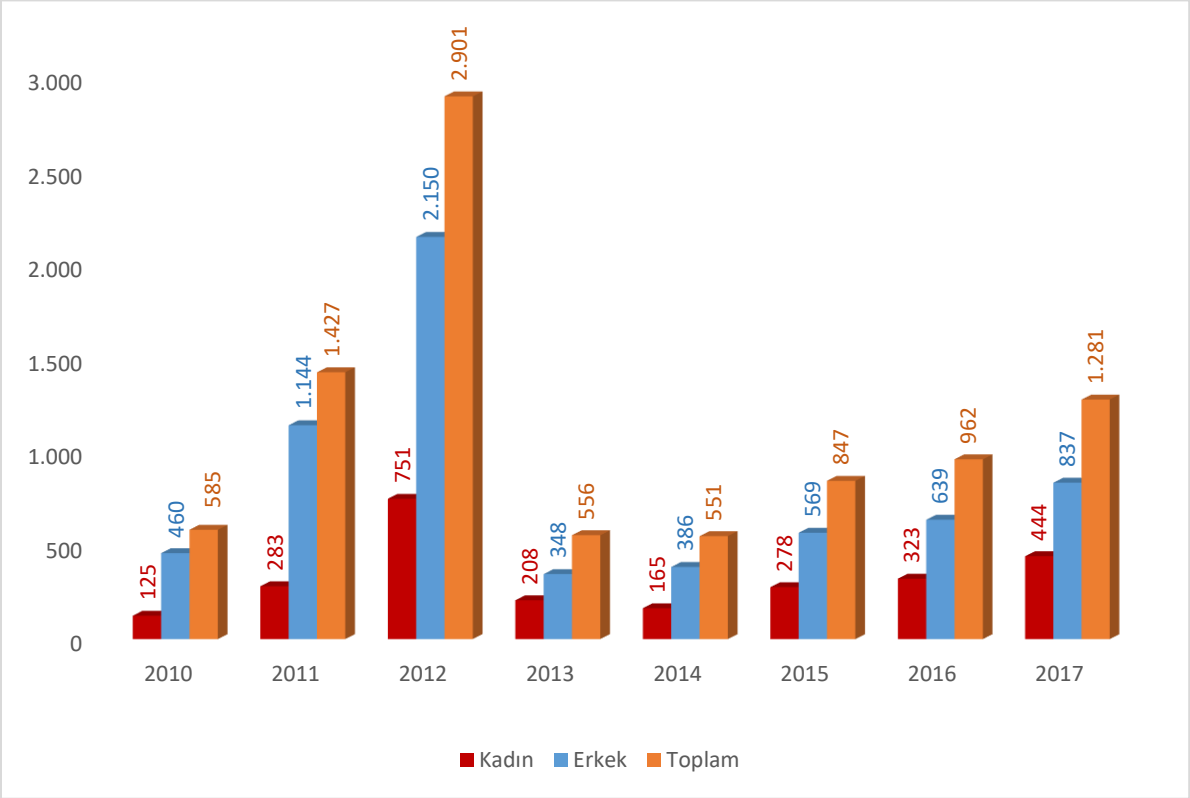

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 585 olan Iğdır ilinde işe yerleştirilenlerin 460'ı erkeklerden, geri kalan 125 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2012 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 2 bin 901 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2013 ve 2017 yılları arasında düzenli bir artış olduğu göze çarpmaktadır. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 34,7'si kadın ve yüzde 65,3' ü erkeklerden oluşmuştur. 2016 yılınıda cinsiyete bağlı olarak oranları incelediğimizde aynı oranlar olduğu göze çarpmaktadır. Ancak 2017 yılında 444 kadın işe yerleştirilmişken 2016 yılında 323 kadın işe yerleştirilmiştir.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2:Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Satış Danışmanı / Uzmanı	62	75	137
Büro İşçisi	63	32	95
Temizlik Görevlisi	57	25	82
Ön Muhasebeci	42	38	80
Beden İşçisi (Genel)	69	10	79
Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci	20	43	63
Sekreter	22	37	59
Aşçı Yardımcısı	16	36	52
Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	7	29	36
Şoför-Yük Taşıma	29	0	29

Kaynak: İŞKUR

Iğdır ilinde 137 tane işe yerleştirmeyle Satış Danışmanı / Uzmanı mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 10,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro İşçisi ve Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Satış Danışmanı\ Uzmanı ve Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Büro İşçisi ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir. Satış Danışmanı mesleği hem açık iş sayısında hemde işe yerleştirmede ilk sırada yer almaktadır.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

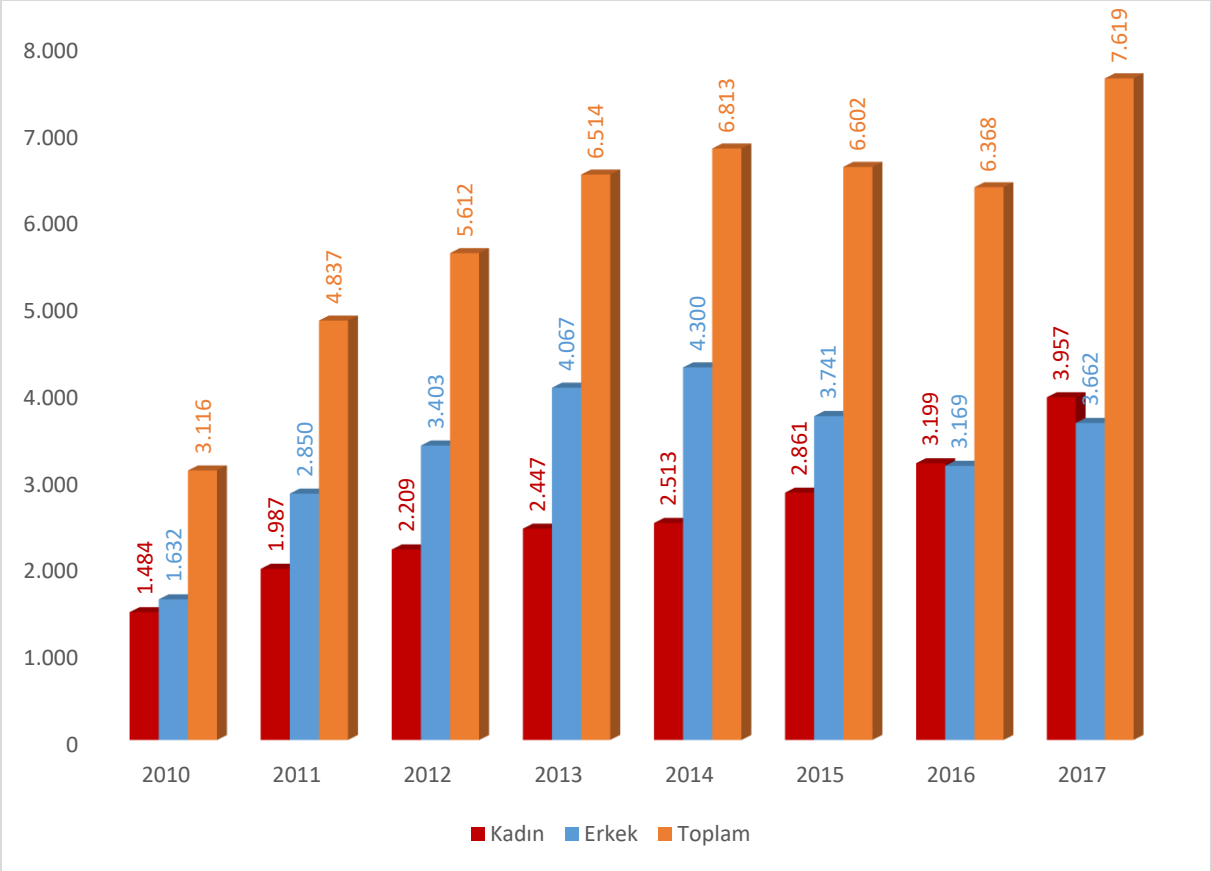

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Iğdır ilinde İŞKUR'a kayıtlı 3 bin 116 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların bin 632'si erkek, bin 484'ü ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 7 bin 619 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerinişgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Iğdır'de bin 484 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında yaklaşık önemli ölçüde artarak 3 bin 957'ye yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Iğdır ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Iğdır ilinde Kuruma kayıtlı 3 bin 123 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Iğdır ilindeki toplam kayıtlı işsiz

sayısının %41'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Satış Danışmanı\Uzmanı meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, ve Satış Danışmanı\Uzmanı gibi mesleklerin yanı sıra Beden İşçisi (Temizlik) , Büro İşçisi ve Büro Memuru (Genel)gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3:Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	69	747	316	1.063
2011	7	68	37	105
2012	12	170	85	255
2013	22	263	252	515
2014	41	297	361	658
2015	60	461	403	864
2016	40	618	145	763
2017	55	855	225	1.080

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha çok ön plana çıkmıştır. 2017 yılında ise düzenlenen 55 mesleki eğitim kursuna 1080 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 225'i erkek, 855'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak

işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 79'u kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4:Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Düz Kirkitli Dokuma Ustası	Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	Düz Kirkitli Dokuma Ustası
Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	Kesimci (Konfeksiyon)	Aşçı Yardımcısı
Aşçı Yardımcısı	Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci	Kadın Giyim Modelist Yardımcısı
Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci
Kesimci (Konfeksiyon)	Temel Metal Şekillendirme Elemanı	Kesimci (Konfeksiyon)
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Aşçı Yardımcısı	Oyuncak Bebek Yapımcısı
Oyuncak Bebek Yapımcısı	Doğal Gaz Tesisatçısı	El Sanatları Ustası
El Sanatları Ustası	Meyve Ağaçları Budamacısı	Şiş Örgücü (Elle)
Şiş Örgücü (Elle)	Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler Yetiştiricisi	Takı İmalatçısı
Takı İmalatçısı	İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)	Diğer Erkek Terzileri Kadın Terzileri Ve Giyecek Dikicileri

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Düz Kirkitli Dokuma Ustası, Kadın Giyim Modelist Yardımcısı ve Aşçı Yardımcısı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Düz Kirkitli Dokuma Ustası ve Aşçı Yardımcısı Elemanı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Kadın Giyim Modelist Yardımcısı, Kesimci (Konfeksiyon) ve Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5:İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	1	0	5	5
2012	16	2	16	18
2013	83	48	52	100
2014	133	65	86	151
2015	526	324	292	616
2016	527	278	339	617
2017	662	492	513	1.005

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2016 yılına göre yüzde 25 oranında artmıştır.

2017 yılında 662 program düzenlenmiş olup toplam bin 5 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 49'u kadınlardan yüzde 51'i erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 62 oranında artış göstermiştir. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

Tablo 6:İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Büro İşçisi	Büro İşçisi	Aşçı Yardımcısı
Ön Muhasebeci	Ön Muhasebeci	Büro İşçisi
Aşçı Yardımcısı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Ön Muhasebeci
Satış Danışmanı / Uzmanı	Garson (Servis Elemanı)	Sekreter
Sekreter	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Kalite Kontrolcü-Tekstil
Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Garson (Servis Elemanı)	Sekreter	Dikiş Makinesi Operatörü
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Genel Evrak Dağıtıcısı	Satış Elemanı (Perakende)
Dikiş Makinesi Operatörü	Satış Elemanı (Toptan)	Kasiyer
Akaryakıt Satış Elemanı(Pompacı)	Trkotajcı/Endüstriyel Örmeci	Aşçı

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Büro İşçisi, Ön Muhasebeci ve Aşçı Yardımcısı mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Aşçı Yardımcısı, Büro İşçisi ve Ön Muhasebeci mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Büro İşçisi, Ön Muhasebeci ve Satış Danışmanı / Uzmanı mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7:Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	12	118	182	300
2012	12	135	143	278
2015	1	8	21	29
2016	5	73	66	139
2017	5	52	69	121

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2016 ve 2017 yılında 5 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. Programa 2017 yılında 52'i kadın, 69'u erkek olmak üzere toplam 121 kişi katılmıştır. 2013 ve 2014 yılların girişimçilik eğitim programı düzenlenmemiştir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

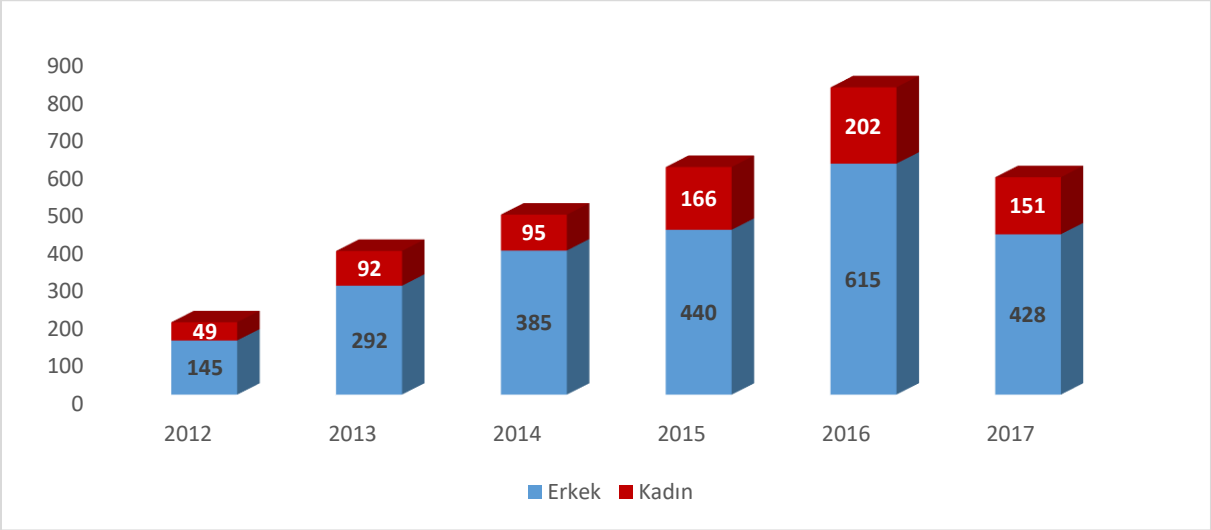

Kaynak: İŞKUR

Iğdır ilinde 2017 yılında yüzde 26,1'i kadın olmak üzere 579 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılından 2016 yılına göre yüzde 29 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki

değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Iğdır ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Iğdır ilinde 118 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 4 bin 163 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Iğdır ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Iğdır ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8:İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
Ulaştırma ve depolama	41
Toptan ve perakende ticaret	24
İnşaat	15
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	12
İmalat	10
Eğitim	6
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1
Diğer hizmet faaliyetleri	1
Bilgi ve iletişim	1
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1
Genel Toplam	**118**

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde Ulaştırma ve Depolama sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Iğdır ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 34,8'i Ulaştırma ve Depolama sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde Ulaştırma ve Depolama sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 5,5'dir. Bu durumda Iğdır ilinde Ulaştırma ve Depolama sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının

üzerinde bulunmaktadır. Ulaştırma ve Depolama sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 20,3'ü bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 29,1 olan Türkiye ortalamasının altında bir oran olarak gerçekleşmiştir. Iğdır ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yarısından fazlası Ulaştırma ve Depolama ile Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Diğer hizmet faaliyetleri, Bilgi ve iletişim ve Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörleri birer işyeri ile araştırma kapsamına girmiştir. Ancak bu tablo incelenirken Iğdır ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

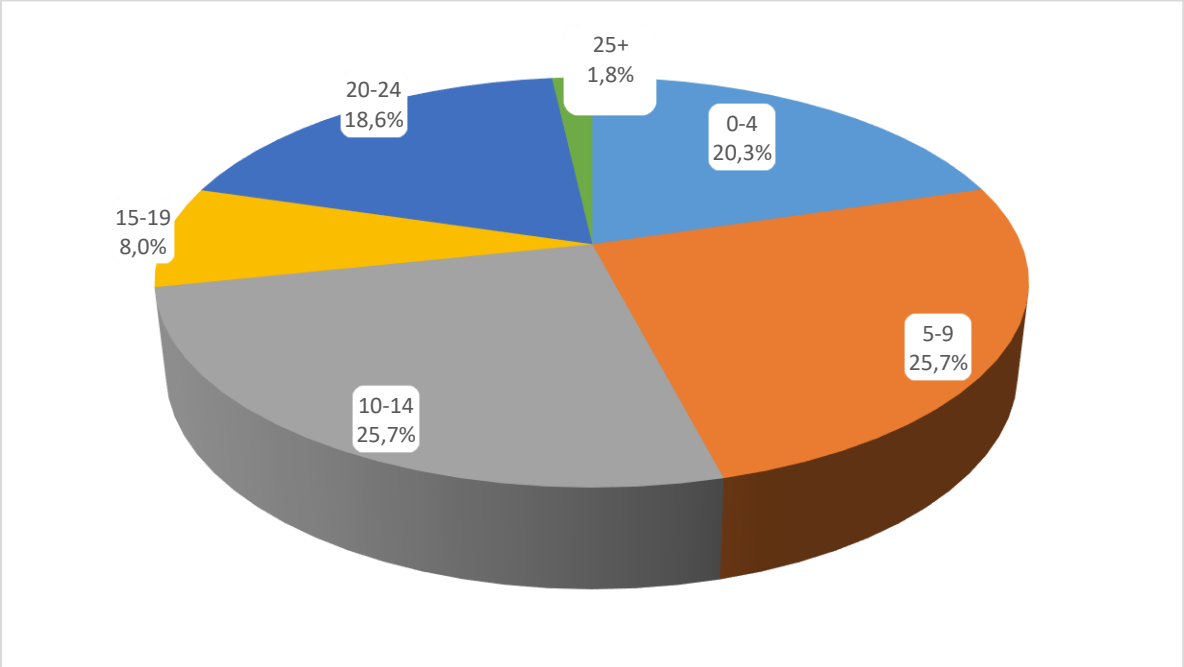

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Iğdır ilinde araştırma kapsamında yer alan 5- 9 yaşında olan işyerleri ile 10-14 yaş aralığında olan işyerlerinin oranı aynı olup yüzde 25,7'dir. Bundan dolayı işyerlerinin yaklaşık 51,4'ü 5-14 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yüzde 20,4'ü ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir. Iğdır ilinde araştırma kapsamındaki her 10 işyerinden 7 tanesinin kuruluşu 15 yıldan daha küçük olduğu grafikte göze çarpmaktadır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

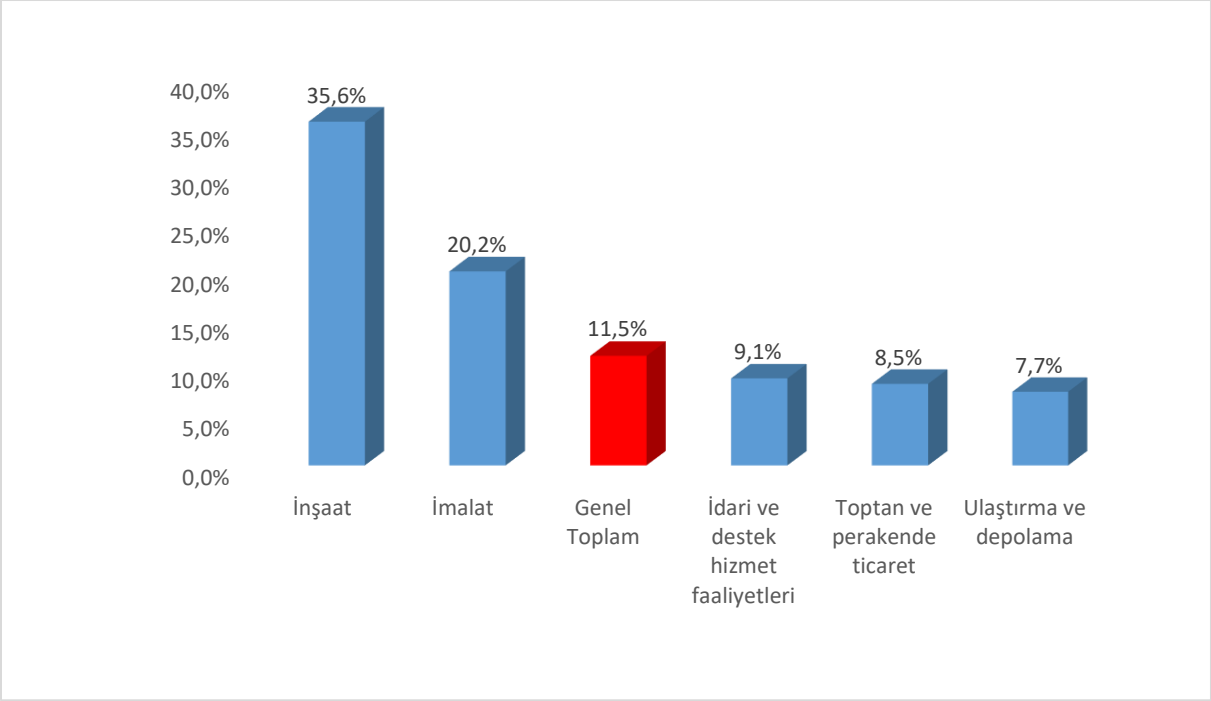

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde İnşaat sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 35,6'sında part-time çalışan bulunmaktadır. Iğdır ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 11,5 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde bu konuda öne çıkmış ve yüzde 41,8 ile birinci sırada yer almıştır. Iğdır ilinde ikinci sırada imalat sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 20,2'sinde part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 9,1 ile idari ve destek hizmet faaliyetler sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

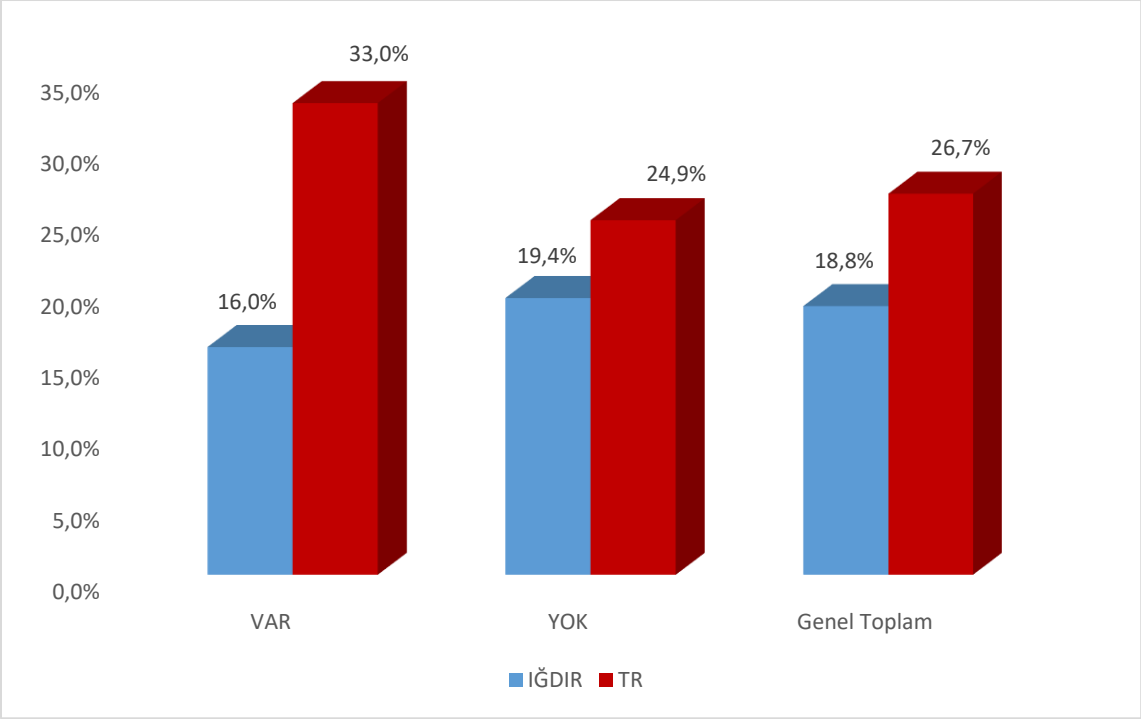

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Iğdır ilinde bu oran yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Iğdır ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 16 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 19,4 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışmayapmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır. Iğdır ili verileri ile Türkiye geneli veriler karşılaştırıldığında tam dersi durum göze çarpmaktadır. Iğdır ilinde part time çalışma yapan işyerlerinde part time çalışma yapmayan işyerlerine göre kadın istihdamının azaldığı grafikte göze çarpmaktadır.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

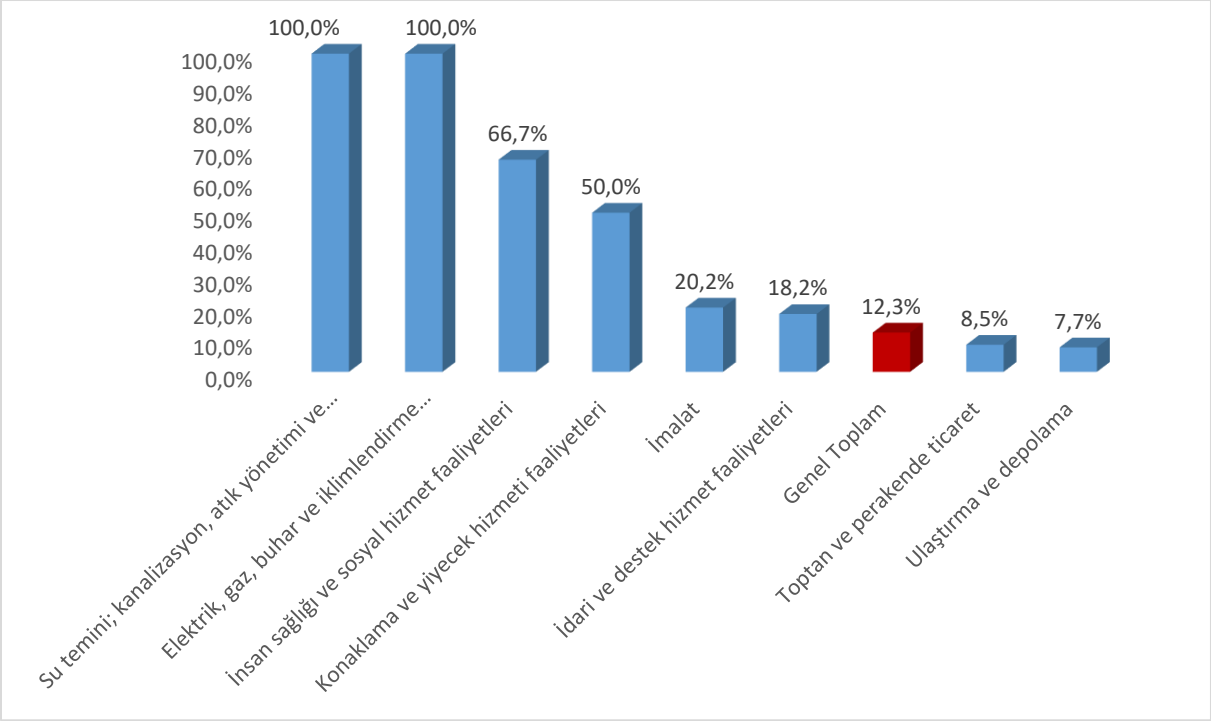

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde işyerlerinin yüzde 12,3'ünde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3'tür.Iğdır ilinde Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörlerinde birer işyeri bulunmaktadır. Her iki sektörde yüzde 100 oranında variyalı çalışma vardır. Ulaştırma ve Depolama sektörü ise yüzde 7,7 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. Ulaştırma ve Depolama sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni çalışma saatlerinin düzensiz olmasından kaynaklanmaktadır. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bu oran yüzde 8,5 olarak gerçekleşmiştir.

Iğdır ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İmalat ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

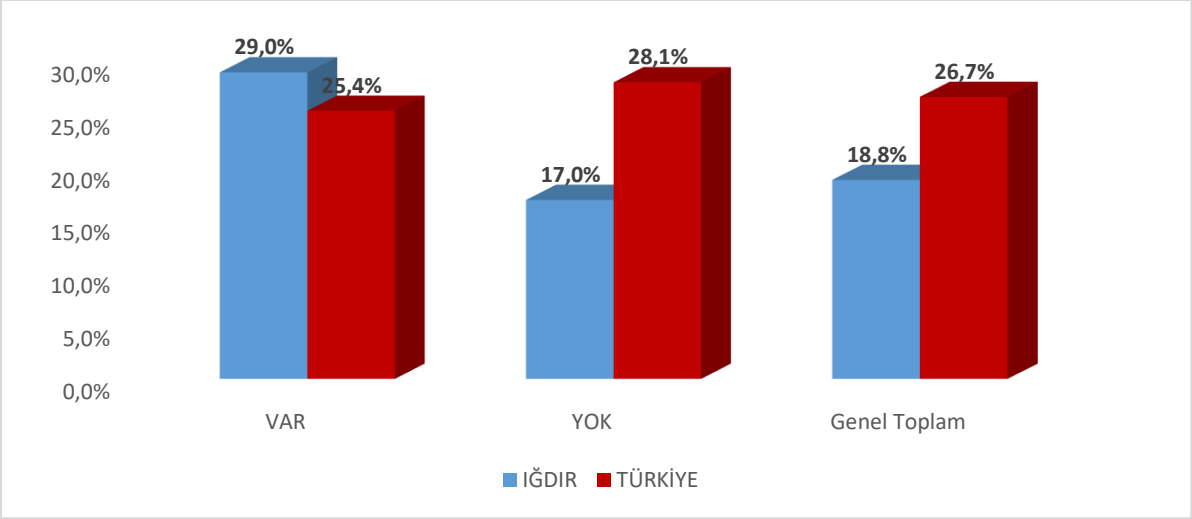

Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Iğdır ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 29'u kadın, yüzde 71'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 17'ye düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Iğdır ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 18,8'inin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 5 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 4 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre sadece 2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Iğdır ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

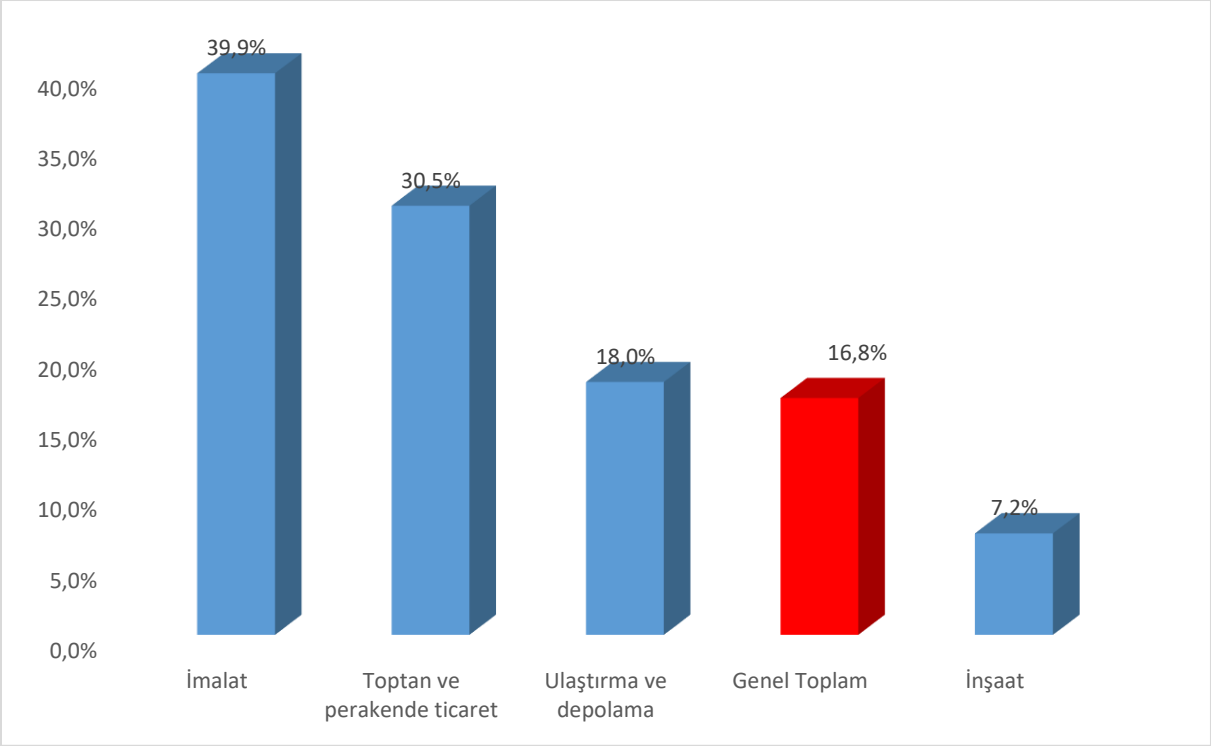

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde araştırma kapsamına giren 13 sektörden 4 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 39,9'u ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 30,5 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, üçüncü sırada Ulaştırma ve Depolama sektörü bulunmaktadır. Bu üç sektör ihracat yapma oranı anlamında Iğdır ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

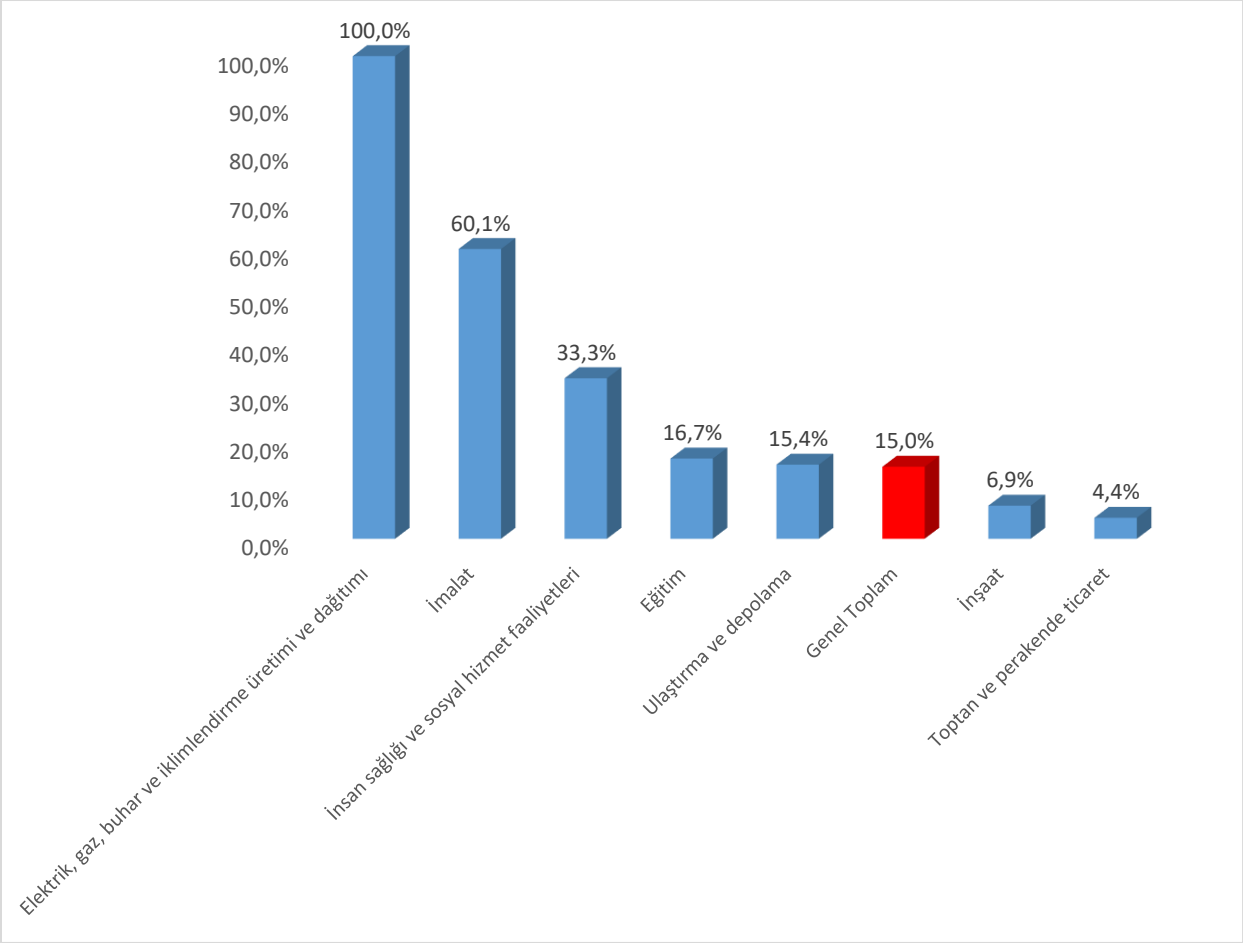

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde araştırma kapsamına giren 13 sektörden 7 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 15 olarak gerçekleşmiştir.Elektrik,gaz, buhar ve iklimlendirme dağıtımı sektöründe bir adet işyeri araştırma kapsamına girmiş olup işyerinde Ar-Ge çalışması yapılmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 60'ı Ar-Ge çalışması yapmakta, üçüncü sırada ise yüzde 33,3 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü bulunmaktadır. Dört ve beşinci sırada ise yüzde 16,7 ile eğitim ve yüzde 15,4 ile ulaştıma ve depolama sektörleri yer almaktadır. Bu beş sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Iğdır ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

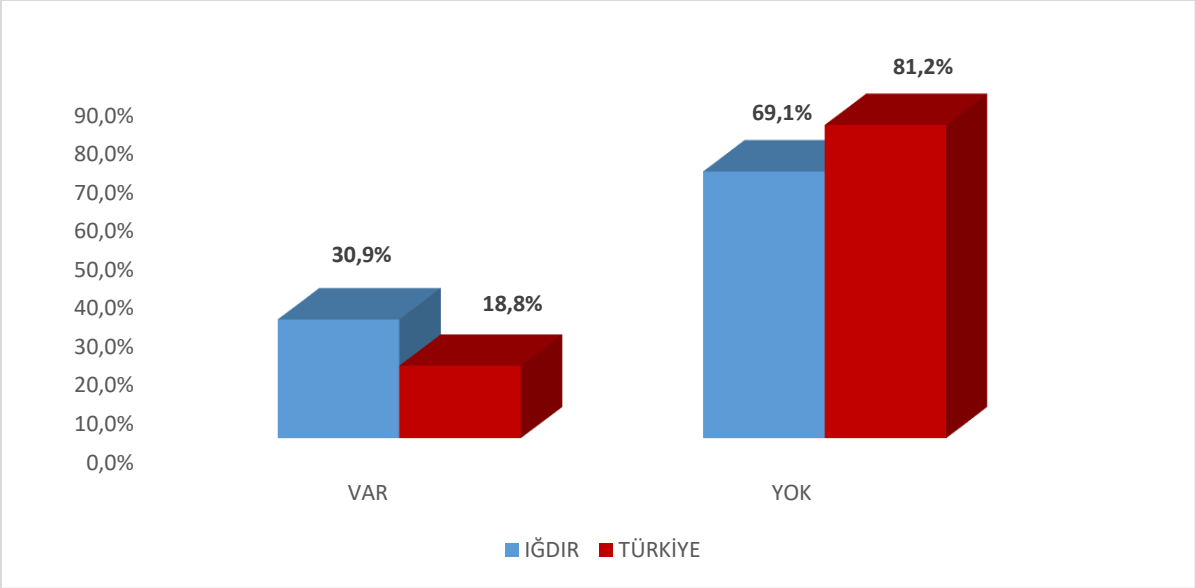

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 30,9'u gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Yani il genelinde her 10 işyerinden 3 tanesi gelecek bir yıl içinde yatırım planlarken Türkiye genelinde ise her 10 işyerinden 2 tanesi gelecek bir yıl içinde yatırım planlamaktadır. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

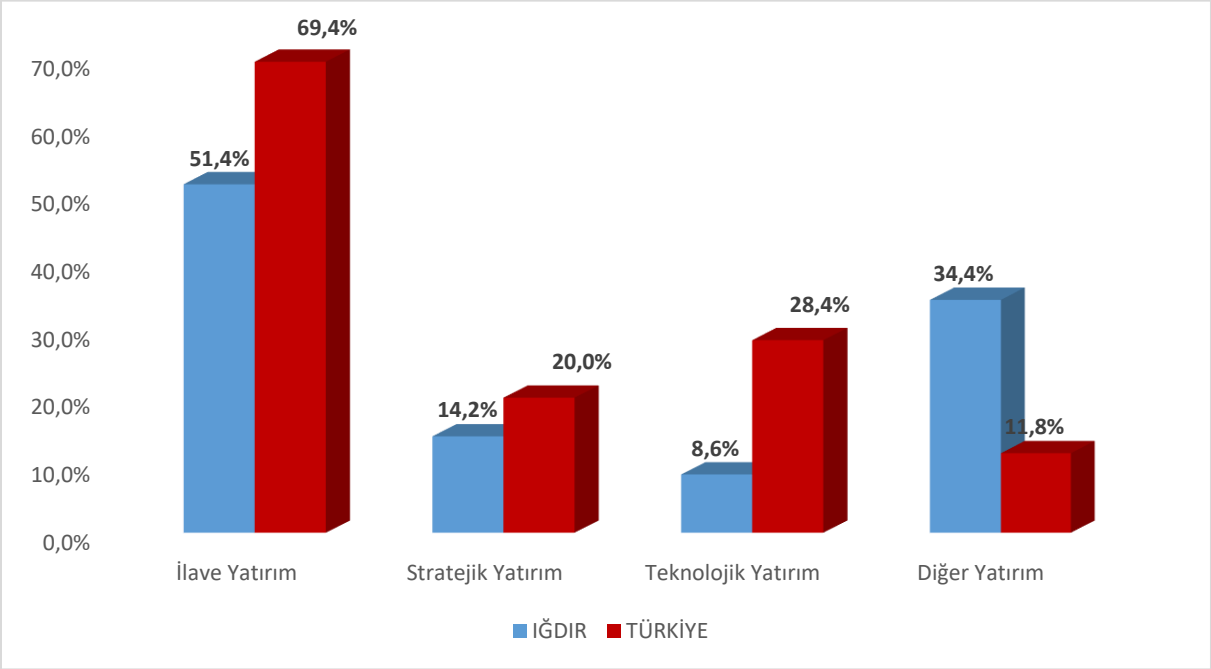

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre şekil 13 incelendiğinde; Iğdır ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 51,4'ü ilave yatırım, yüzde 34,4' ü diğer yatırım, yüzde 14,2'si stratejik yatırım ve yüzde 8,6'sı teknolojik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Gelecek bir yıl içinde planlanan yatırım türlerinin oranlanması incelendiğinde diğer yatırım türü hariç Iğdır ilinin oranlaması Türkiye oranlamasının üstünde kalmaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

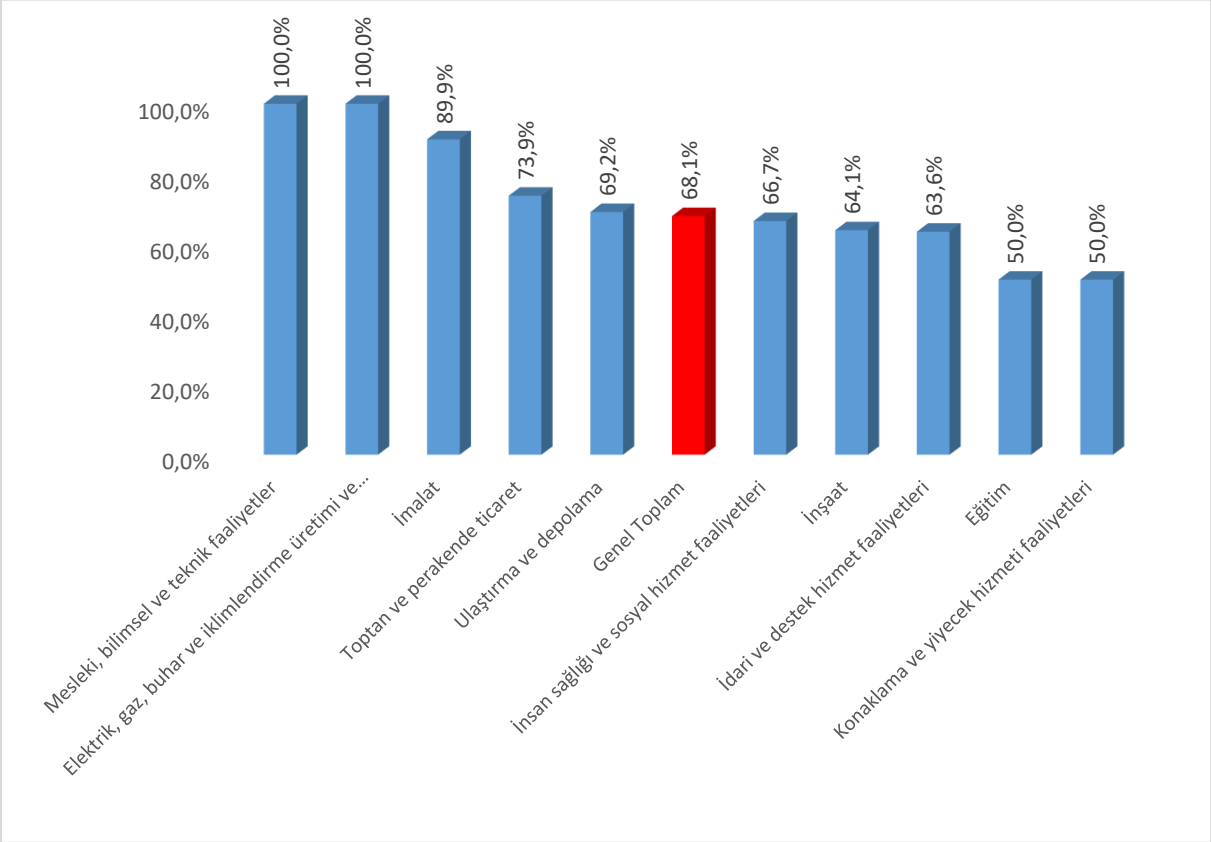

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Iğdır ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 68,1'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Yani her 10 işyerinden 7'si İŞKUR Hizmetinden faydalanmıştır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Iğdır ilinin Türkiye ortalamasının üzerinde olduğunu göstermektedir.

Iğdır ilinde Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve Elektrik, Gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerinde araştırma kapsamına giren birer işyeri vardır. Araştırma kapsamına giren işyerleri de İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan Ulaştırma ve Depolama sektöründe ise bu oran il geneli oranın üzerinde olup yüzde 69,2'dir.

Tablo 9:Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
İmalat	11,2%	88,8%	88,8%	66,8%	0,0%	32,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	10,7%	100,0%	88,8%	66,8%	10,7%	10,7%
Toptan ve perakende ticaret	29,5%	100,0%	88,5%	94,1%	29,5%	29,5%
Ulaştırma ve depolama	25,9%	100,0%	70,4%	92,6%	25,9%	25,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	14,3%	100,0%	85,7%	85,7%	0,0%	0,0%
Eğitim	66,7%	100,0%	100,0%	100,0%	66,7%	66,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	50,0%	100,0%	100,0%	100,0%	50,0%	50,0%
Genel Toplam	**23,4%**	**98,7%**	**81,8%**	**87,1%**	**20,8%**	**24,6%**

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 98,7 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti almıştır. İşyerlerinin 87,1'i İşbaşı Eğitim Programından yararlanırken yüzde 81,8'i Eleman Talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

İmalat sektörü danışmalık ve yönlendirme hizmetinden yüzde 88,8 ile faydalanırken geriye kalan diğer sektörler yüzde yüz oranında danışmanlık ve yönlendirme hizmetinden faydalanmıştır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü Danışmanlık ve Yönlendirme, Eleman Talebi ve İşbaşı Eğitim

Programından yüzde 50'si Çalışanlara Yönelik Eğitim, Kısa Çalışma Ödeneği ve Kurs hizmetlerinden faydalanmıştır.

Ulaştırma ve Depolama sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü Danışmanlık ve Yönlendirme, yüzde 92'6 sı İşbaşı Eğitim Programından, yüzde 70,4'ü Eleman Talebinden yüzde 25,9' u Çalışanlara Yönelik Eğitim, Kısa Çalışma Ödeneği ve kurs hizmetlerinden faydalanmıştır

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için diğer sektörlere nazaran Eğitim ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Iğdır ilinde, zorlayıcı sebepler dolayısıyla Eğitim ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Tablo 10:İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	72,4%	0,0%	1,6%	1,5%	81,5%	63,6%
Memnun Değilim	10,9%	1,3%	3,1%	2,9%	12,3%	10,1%
Memnunum	16,7%	98,7%	95,3%	95,6%	6,3%	26,3%

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 98,7 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 95,6 ile İşbaşı Eğitim Programları, yüzde 95,3 ile Eleman Talebi hizmeti izlemektedir. Yine bu hizmetlerde kararsızlık oranları incelendiğinde; en fazla yüzde 81,5 ile Kısa Çalışma Ödeneği olmuştur.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

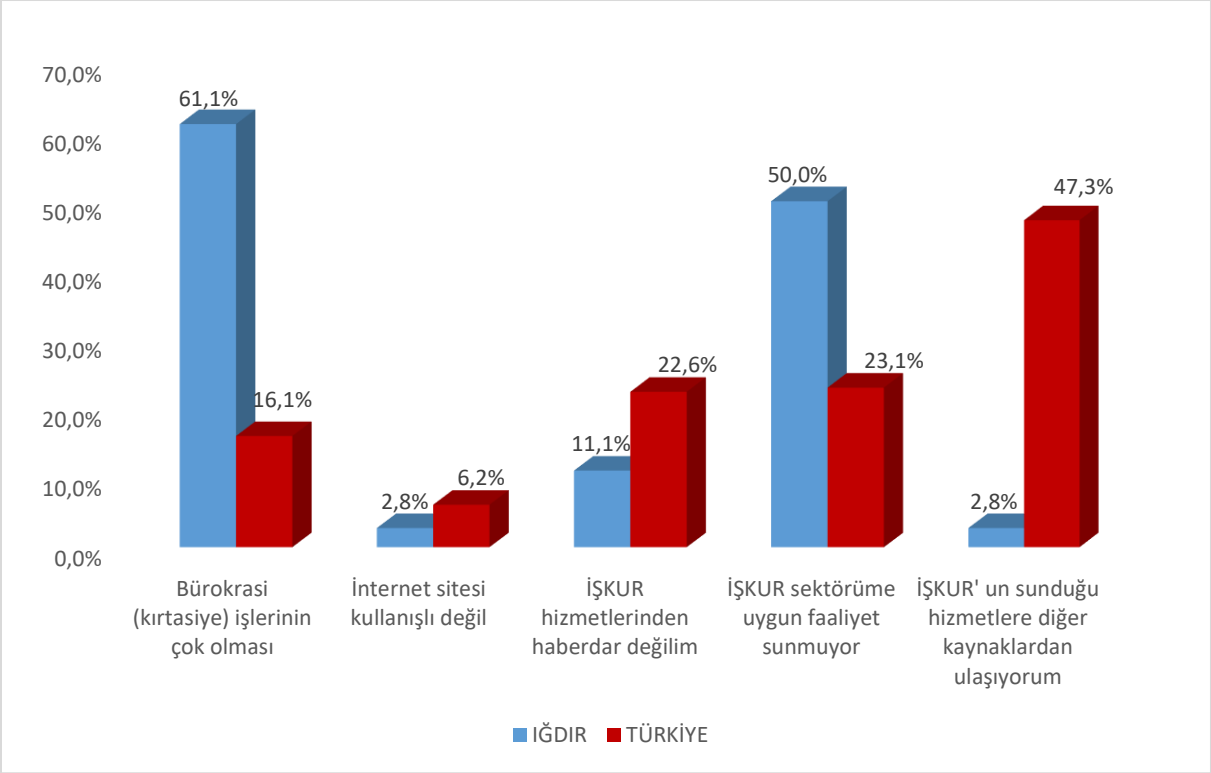

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk iki sırada, yüzde 61,1 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ve yüzde 50 ile İŞKUR sektörüme uygun faaliyet sunmaması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise ilk sırada yüzde 25,2 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. İŞKUR hizmetinden faydalanmama gerekçeleri incelendiğinde; Türkiye geneli ilk sırada olan gerekçe Iğdır ilinde son sıradadır.

Mevcut İstihdam

Iğdır ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Iğdır ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 4 bin 163 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 3 bin 379 çalışan erkeklerden, 785 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11:Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Ulaştırma ve depolama	98	1.234	1.333
İnşaat	15	697	713
Toptan ve perakende ticaret	99	547	646
İmalat	248	393	641
Eğitim	129	120	249
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	122	70	192
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	38	95	133
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi	3	81	84
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi	1	70	71
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	22	27	49
Bilgi ve iletişim	8	17	25
Diğer hizmet faaliyetleri	1	21	22
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	5	5
Genel Toplam	**785**	**3.379**	**4.163**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Iğdır ilinde çalışanların önemli ağırlığı Ulaştırma ve Depolama sektörlerinde istihdam edilmektedir. Ulaştırma ve Depolama sektörünün Iğdır ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 36,5'i, kadınların ise yüzde 12,4'ü Ulaştırma ve Depolama sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise Ulaştırma ve Depolama sektöründe çalışma oranı yüzde 32 olarak gerçekleşmiştir.

Iğdır ili ve Türkiye genelinde 20+ çalışanı olan İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır.

Tablo 12:Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	110	1.760	1.870
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	55	426	481
Hizmet Ve Satış Elemanları	175	270	445
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	145	267	412
Profesyonel Meslek Mensupları	139	124	263
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	98	160	258
Yöneticiler	24	201	225
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel	39	170	209
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışan	0	1	1
Genel Toplam	**785**	**3.379**	**4.163**

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar grubunda çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrışmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 44,9'u, erkek çalışanların yüzde 52,1'i ve kadın çalışanların yüzde 14'ü bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 11,5 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 10,7 oranı ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Kadınların en fazla çalıştığı meslek grubu yüzde 22,3 ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubudur. Erkeklerde ise en fazla çalışanın olduğu ilk dört meslek grubu toplam çalışan sıralaması ile aynı gerçekleşmiştir. Çalışan sayısının bir kişi olduğu meslek grubu Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri olmuştur.

Tablo 13:En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Tır-Çekici Şoförü	Makineci (Dikiş)	Tır-Çekici Şoförü
Servis Şoförü (Okul)	Temizlik Görevlisi	Servis Şoförü (Okul)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Ön Muhasebeci	Şoför (Yolcu Taşıma)
Makineci (Dikiş)	Paketleme İşçisi	Bekçi
Temizlik Görevlisi	Aşçı	İnşaat İşçisi
Ön Muhasebeci	Servis Rehberi (Okul)	Elektrik Teknikeri
Bekçi	Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı	Yönetici (Ulaşım İşleri)
İnşaat İşçisi	Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili)	Yönetici (İş Hizmetleri)
Elektrik Teknikeri	Bilgi İşlem Destek Elemanı	Temizlik Görevlisi
Yönetici (Ulaşım İşleri)	Aşçı Yardımcısı	Ön Muhasebeci

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Iğdır ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Tır-Çekici Şoförü, Servis Şoförü (Okul), Şoför (Yolcu Taşıma), Bekçi, İnşaat İşçisi, Elektrik Teknikeri, Yönetici (Ulaşım İşleri), Temizlik Görevlisi ve Ön Muhasebeci meslekleri hem erkeklerde hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Kadınlarda ise Makineci (Dikiş) mesleği en fazla çalışılan meslektir.

Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Paketleme İşçisi, Aşçı, Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı, Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili), Bilgi İşlem Destek Elemanı ve Aşçı Yardımcısı bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14:Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
İmalat	118	15,6%	39,5%
İnşaat	17	2,3%	28,8%
Ulaştırma ve depolama	14	1,0%	7,7%
Eğitim	8	3,3%	16,7%
Toptan ve perakende ticaret	7	1,1%	17,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	28,6%	100,0%
Genel Toplam	**166**	**3,8%**	**15,0%**

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 18 işyerinde 166 açık iş tespit edilmiştir. Iğdır ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 166 kişilik açık işin yüzde 71'ine tekabül eden 118 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Yani her 10 kişilik açık işin 7' si imalat sektöründedir. İmalat sektörünün ön plana çıkmasının en önemli nedeni İlde açılmış olan teksti fabrikalarının olduğu düşünülmektedir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise İnşaat ile Ulaştırma ve Depolama sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Iğdır ilinde açık iş oranı yüzde 3,8 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Iğdır ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 96 kişilik dolu kadronun yanında 4 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 28,6 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü olarak tespit edilmiştir.

Iğdır ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 15'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık iş verme oranında, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü yüzde 100 ile ön plana çıkmaktadır. Çünkü bu sektörde Iğdır ilinde araştırma kapsamına giren 1 adet işyeri bulunmaktadır.

Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

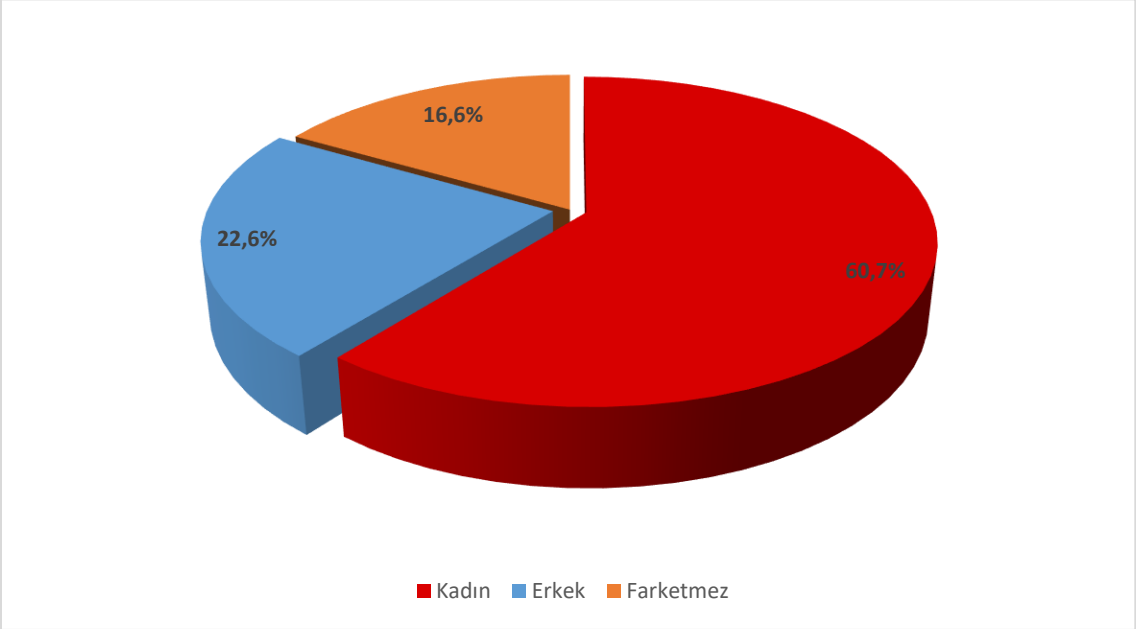

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16'da Iğdır ilinde ve Türkiye genelinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Iğdır ilinde açık işlerin yüzde 22,6'sında işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Iğdır ilinde yüzde 60,7' dir. İl genelinde her 10 açık işin 6' sı kadın işgücünü tercih etmektedir. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Iğdır ilinde ise işverenlerin yüzde 16,6'sı açık işlerinde cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Kadın açık iş sayısının fazla olmasının nedeni tekstil fabrikaların daha çok kadın işgücü istihdam eğiliminde olduğu düşünülmektedir. Bundan dolayı açık iş sayısının yarısından fazlası kadın işgücüdür.

Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

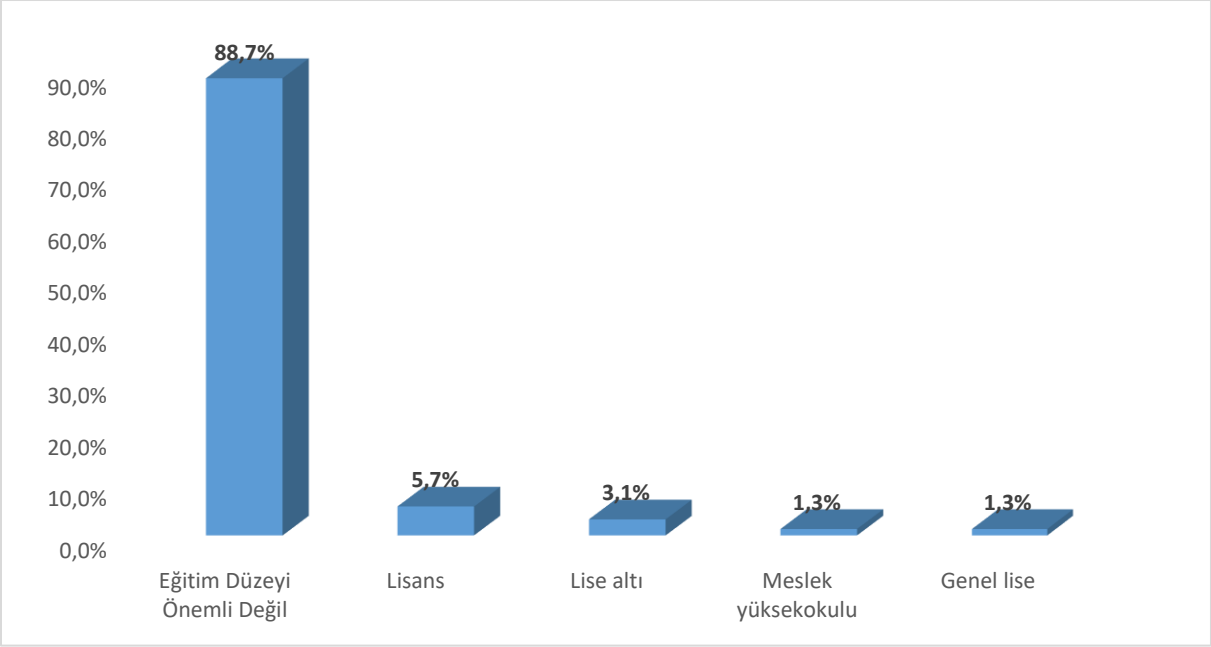

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilindeki açık işlerin yüzde 88'7 sinde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 5,7 ile lisans eğitimi seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 1,3 ile genel lisesi ve meslek yüksekokuludur. Iğdır işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığı görülmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

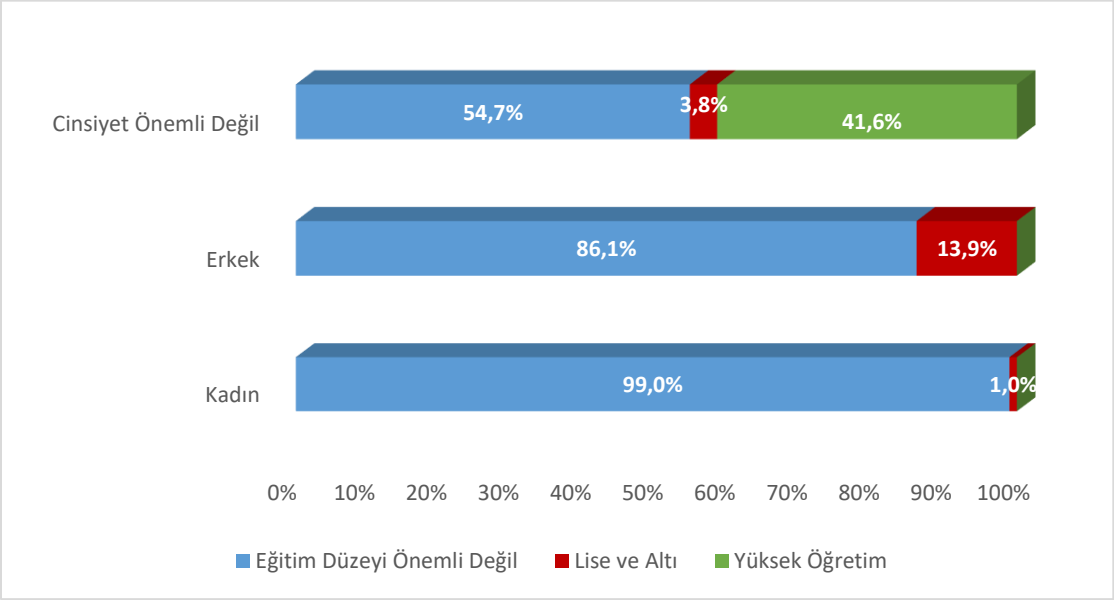

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18'de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 54,7 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 41,6 oranında yüksek öğretim ve yüzde 3,8 oranında ise lise ve altı seviyesinde seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 86,1 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 99 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Hem erkek hem kadın hem de cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, eğitim düzeyi önemli değil seçeneği ön plana çıkmaktadır. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 13,9 kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 1 oranında lise ve altı eğitim düzeyi tercih edilmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

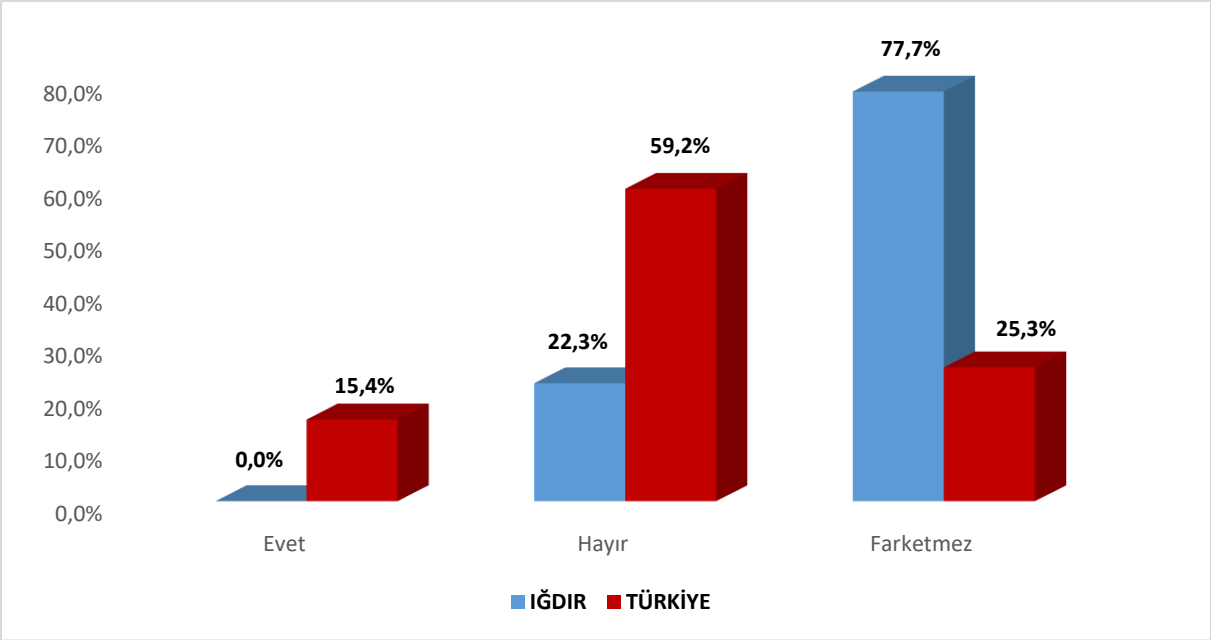

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Iğdır ilinde yüzde 77,7 oranında farketmez denilmiştir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 5 açık iş için 4 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Açık işleri için engelli tercih etmelerinin en önemli nedenleri; kişilerin yeterli iş tecrübesine ve gerekli mesleki deneyime sahip olması gerekmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Iğdır ili Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

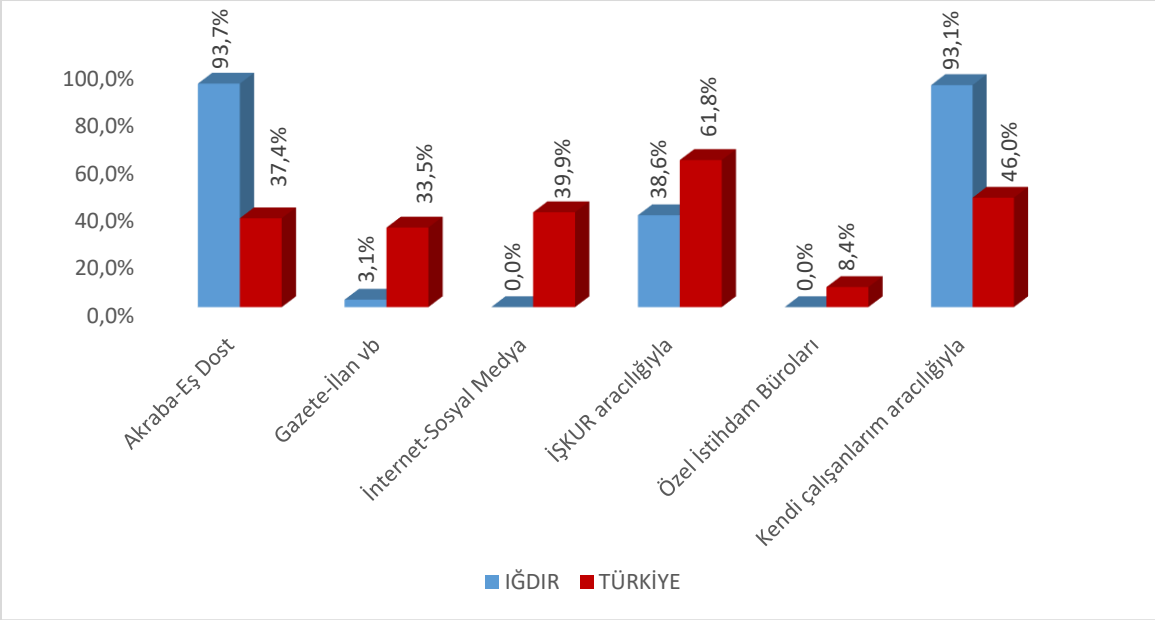

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20'de Iğdır ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Iğdır ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 93,7 gibi büyük bir oranı Akraba-Eş, Dost aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 37,4 olarak gerçekleşmiştir. Iğdır ilinde ikinci sırada yüzde 93,1 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 38,6 ile İŞKUR Aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır. İnternet-Sosyal Medya arama kanalı Iğdır ilinde kullanılmamaktadır.

Tablo 15:Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	2	5	2
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	2	3	7	3
İletişim ve İfade Yeteneği	3	4	2	4
Takım Çalışması	-	5	3	5
Bilgisayar kullanımı	-	6	4	6
Proje Tabanlı Çalışma	-	7	6	7
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	3	-	7	8
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	-	-	-
Yabancı Dil	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi hepsinde birinci sırada olduğu görülmektedir. Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi hem kadınlarda hem erkeklerde hem de genel toplamda ikinci sırada, cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda ise beşinci sırada olduğu görülmektedir. Satış ve Pazarlama Becerisi ile Yabancı dil Becerisi açık işlerde talep edilmemiştir.

Tablo 16:Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	118	6,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	21	4,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	10	4,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	9	3,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4	1,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	3	0,7%
Genel Toplam	**166**	**3,8%**

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 71,1'dir. İkinci sırada ise Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Iğdır ili için tespit edilen yüzde 3,8'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 6 ile Tesis ve Makine Operatörleri

ve Montajcılar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar gelmektedir.

Tablo 17:Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İŞKUR aracılığıyla	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	100,0%	25,0%	50,0%	75,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	11,1%	0,0%	100,0%	11,1%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	98,2%	3,5%	15,5%	98,2%
Genel Toplam	**93,7%**	**3,1%**	**38,6%**	**93,1%**

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubları Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Hizmet Ve Satış Elemanları, Profesyonel Meslek Mensupları, ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin yüzde 100'ü İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Profesyonel Meslek Mensupları hariç diğer meslek grublarının tamamında Akraba- Eş, Dost arama kanalı ile işgücü temin edilmektedir.

Tablo 18:Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	-	1	-	-	-	-	3	-	-	2
İnşaat Kalfası (Genel)	-	1	-	-	-	-	-	2	-	3
Ahşap Kalıpçı	-	-	-	3	-	-	1	-	-	2
Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili)	-	-	-	2	-	-	-	3	-	1
Ahşap Mobilya İmalatçısı	1	-	-	-	-	-	2	-	-	3
Ön Muhasebeci	2	-	3	4	6	-	5	-	-	1
Ütücü	-	-	-	2	-	-	-	3	-	1
Elektrikçi (Genel)	-	1	-	2	3	-	-	-	-	-
Aşçı	-	1	-	3	-	-	-	-	-	2
Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18'delğdır ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Makineci (Dikiş), İnşaat Kalfası (Genel), Elektrikçi (Genel), Aşçı mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Ahşap Mobilya İmalatçısı mesleğinde Bilgisayar Kullanımı, Otobüs Muavini mesleğinde İletişim ve İfade Yeteneği, Ahşap Kalıpçı mesleğinde Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme becerileri aranmaktadır.

Tablo 19:Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Makineci (Dikiş)	İnşaat Kalfası (Genel)	Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili)	Makineci (Dikiş)
Ön Muhasebeci	Ahşap Kalıpçı	Ütücü	İnşaat Kalfası (Genel)
-	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Aşçı	Ahşap Kalıpçı
-	Elektrikçi (Genel)	Ön Muhasebeci	Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili)
-	Fırın Ve Unlu Mamuller Üretim Operatörü	Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim	Ahşap Mobilya İmalatçısı
-	Tır-Çekici Şoförü	İngilizce Öğretmeni	Ön Muhasebeci
-	İş Makineleri Operatörü	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	Ütücü
-	Kasap	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim	Elektrikçi (Genel)
-	Soğuk Demirci	Maden Mühendisi	Aşçı
-	-	-	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), İnşaat Kalfası (Genel), Ahşap Kalıpçı, Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili), Ahşap Mobilya İmalatçısı, Ön Muhasebeci, Ütücü, Elektrikçi (Genel), Aşçı ve Fizik Öğretmenidir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları sadece iki meslek bulunmaktadır. Bunlar Makineci (Dikiş), Ön Muhasebecidir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek İnşaat Kalfası (Genel), Ahşap Kalıpçı, Ahşap Mobilya İmalatçısı cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise, Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili), Ütücü, Aşçı meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Iğdır ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Iğdır ilinde ise 20+ istihdamlı 54 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 46 ile Iğdır ilinin eleman temininde ülke genelinden daha fazla eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Iğdır ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Madencilik ve taş ocakçılığı, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Finans ve sigorta faaliyetleri, Gayrimenkul faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile Ulaştırma ve depolama sektörlerinde olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Ulaştırma ve Depolama sektörü gibi Iğdır ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 20:Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	144
Ulaştırma ve depolama	36
Eğitim	23
Toptan ve perakende ticaret	19
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7
İnşaat	7
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3
Diğer hizmet faaliyetleri	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1
Genel Toplam	**245**

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde 245 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Iğdır ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 58,8'i bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Ulaştırma ve Depolama sektörü ile Eğitim sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

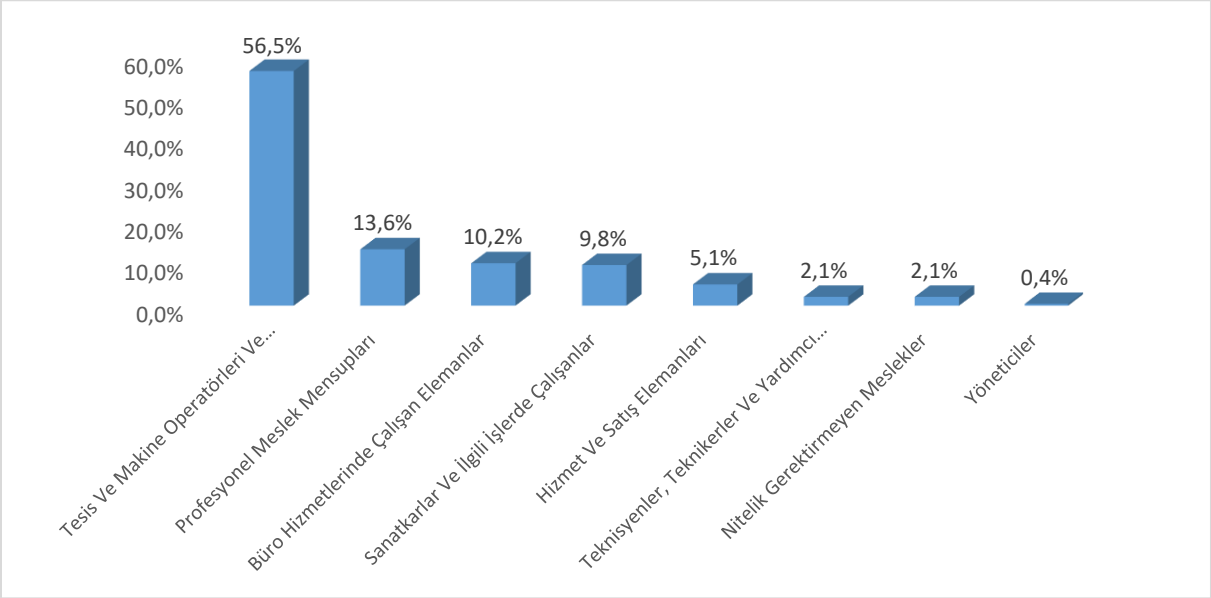

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 139 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 56,5'i bu meslek grubunda yer

almaktadır. Yöneticiler meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, Iğdır ilinde de olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Iğdır ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Makineci (Dikiş)	105
Tır-Çekici Şoförü	23
Ön Muhasebeci	20
Hamurkâr	7
Pişirici (Ekmek)	7
İngilizce Öğretmeni	6
Aşçı	5
Otobüs Muavini	5
Ahşap Mobilya İmalatçısı	5
Diğer	61
Toplam	**245**

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 105 kişi ile Makineci(Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 23 kişi ile Tır-Çekici Şoförü 21 kişi ile Ön Muhasebeci meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Tır-Çekici Şoförü, Otobüs Muavini, Ön Muhasebeci, Aşçı ve İngilizce Öğretmeni olmak üzere toplam beş mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Iğdır ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş), Ön Muhasebeci ve Aşçı mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

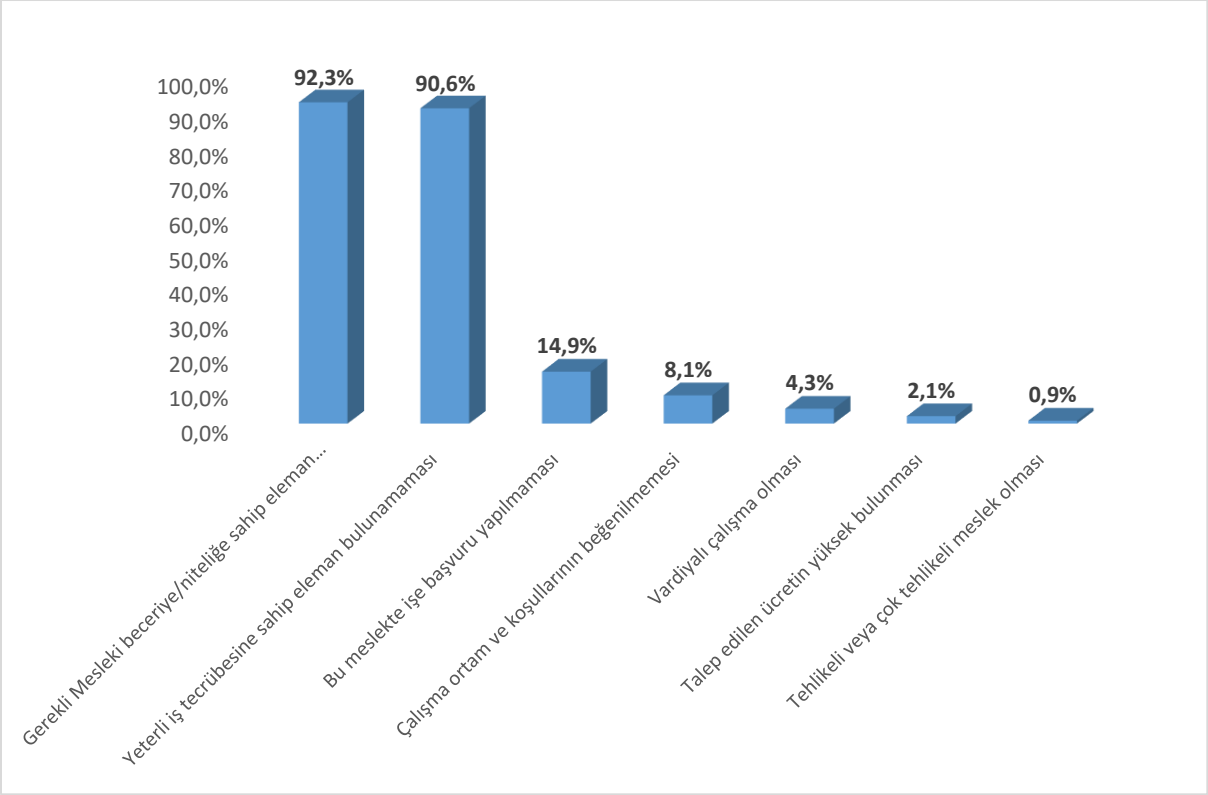

Kaynak: İPA 2018

Türkiye geneli ve Iğdır ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımına bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu görülmektedir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk iki sırada Gerekli Mesleki beceriye/ niteliğe sahip eleman bulunmaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu iki nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan hem mesleki anlamda hemde yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Makineci (Dikiş)	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	5,0%	0,0%
Tır-Çekici Şoförü	22,7%	95,5%	90,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ön Muhasebeci	10,5%	100,0%	89,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hamurkar	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Pişirici (Ekmek)	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İngilizce Öğretmeni	100,0%	66,7%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Aşçı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Otobüs Muavini	20,0%	100,0%	100,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ahşap Mobilya İmalatçısı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim	50,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Makineci (Dikiş), Hamurkâr, Pişirici (Ekmek), Aşçı, Otobüs Muavini ve Ahşap Mobilya İmalatçısı olmak üzere ilk on meslekten altı tanesinin temininde güçlük çekilme nedeni yüzde 100 oranında gerekli mesleki beceriye/ niteliğe sahip eleman bulunaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Vardiyalı çalışma olması sadece Makineci (Dikiş) mesleğinde gerçekleşmiştir.Talep Edilen Ücretin Yüksek Bulunması ile Tehlikeli veya Çok Tehlikeli meslek olması ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır.

Tablo 23:Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Makineci (Dikiş)
Maden Mühendisi
Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim
Elektrikçi (Genel)
Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim
İş Makineleri Operatörü
İngilizce Öğretmeni
Ütücü
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
Aşçı

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Iğdır ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Iğdır ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Iğdır ilinde işverenlerin yüzde 27,4'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyleTürkiye genelinde her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörürken, Iğdır'da bu sayı 3'e yükselmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,1 olarak öngörülürken Iğdır ilinde ise ülke genelinin çok üzerinde olup yüzde 13,3 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24:Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
Ulaştırma ve depolama	20,5%	20,5%	48,7%	10,3%
Toptan ve perakende ticaret	34,7%	8,7%	30,5%	26,1%
İmalat	59,6%	0,0%	30,3%	10,1%
İnşaat	21,6%	21,6%	35,3%	21,6%
Eğitim	33,3%	0,0%	50,0%	16,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9,1%	9,1%	36,4%	45,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	33,3%	0,0%	33,3%	33,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**27,4%**	**13,3%**	**38,9%**	**20,4%**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Bilgi ve İletişim, İmalat, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret, Eğitim, Ulaştırma ve Depolama ,İnşaat ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise bir adet işyeri ile araştırma kapsamına giren Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörüdür.

Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe bulunan bir adet işyeri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ve Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Tablo 25:Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
İmalat	373	58,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	67	50,4%
Toptan ve perakende ticaret	171	26,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4	8,5%
Bilgi ve iletişim	2	8,3%
Eğitim	14	5,5%
Ulaştırma ve depolama	52	3,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	2,2%
İnşaat	1	0,2%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-2	-2,9%
Genel Toplam	**686**	**16,5%**

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Iğdır'de ise bu oran, yüzde 16,5 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir. İldeki net istihdam değişim oranı Türkiye geneli net istihdam değişiminin 3 katından fazla olduğu görülmektedir.

Tablo incelendiğinde En fazla net istihdam değişimi 373 kişilik artış ve net istihdam değişim oranı yüzde 58,1 ile İmalat sektörünün olduğu göze çarpmaktadır. İmalat sektörünün Iğdır ilinde ön plana çıkmasının en önemli nedeni ilde açılmış olan tekstil fabrikaları olduğu düşünülmektedir.

İstihdam azalışı beklenen sektör ise Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörüdür. Söz konusu sektörde yüzde 2,9 net istihdam değişim oranı ile 2 kişilik net istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 26:Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	174	36,3%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	358	19,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	70	15,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	59	14,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	19	7,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	4	2,0%
Yöneticiler	1	0,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1	0,4%
Genel Toplam	**686**	**16,5%**

Kaynak: İPA 2018

Tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 358 kişilik artış ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. En fazla net istidam değişim oranı yüzde 36,3 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubları ise ise birer kişilik artış ile Yöneticiler ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu net istihdam değişim oranında da yüzde 19,1'lik bir oran ile ikinci sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir.

Diğer meslek grublarında net istihdam değişim oranı sırasıyla; yüzde 15,7 ile Hizmet Ve Satış Elemanları, yüzde 14,3 ile nitelik gerektirmeyen meslek meslekler, yüzde 7,2 ile Profesyonel Meslek Mensupları ve yüzde 2 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarıdır.

Tablo 27:En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	Servis Rehberi (Okul)
Servis Şoförü (Okul)	Taş Ve Tuğla Duvarcısı/Yapı Duvarcısı
Temizlik Görevlisi	Halı Yıkama İşçisi
Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili)	Bekçi
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)
Ahşap Kapı İmalatçısı	Aşçı Yardımcısı
Makine Nakışçısı	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)
Diğer Baskıcılar	Bulaşıkçı (Stevard)
Kumaş Boyacısı	Betonarme Demircisi
Soğuk Demirci	Lojistik Operasyon Sorumlusu

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Makineci(Dikiş), Servis Şoförü (Okul) ve Temizlik Görevlisi olup, Halı Yıkama İşçisi, Taş Ve Tuğla Duvarcısı/Yapı Duvarcısı ve Servis Rehberi (Okul) meslekleri ise en fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Temizlik Görevlisi mesleği istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Iğdır ili için bu mesleğin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Bulaşıkçı (Stevard) mesleği istihdam azalış beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

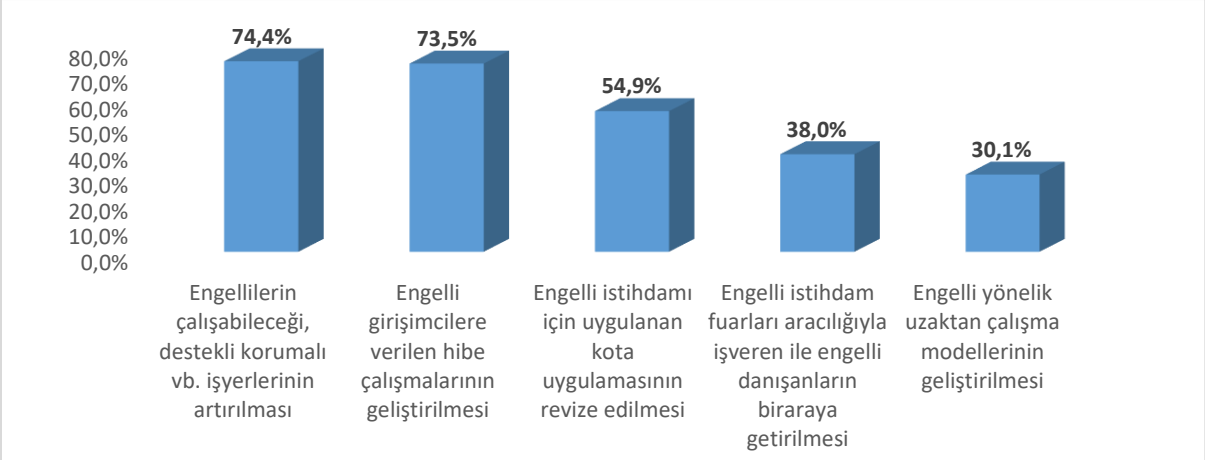

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması içinönerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 74,4'ü engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb.

işyerlerinin artırılmasını, yüzde 73,5'i engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 54,9'u ise engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını ve yüzde 56,2'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Iğdır ilinde işverenlerin ilk iki öneri sıralamaları aynı ancak oranları birbirinden farklıdır.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

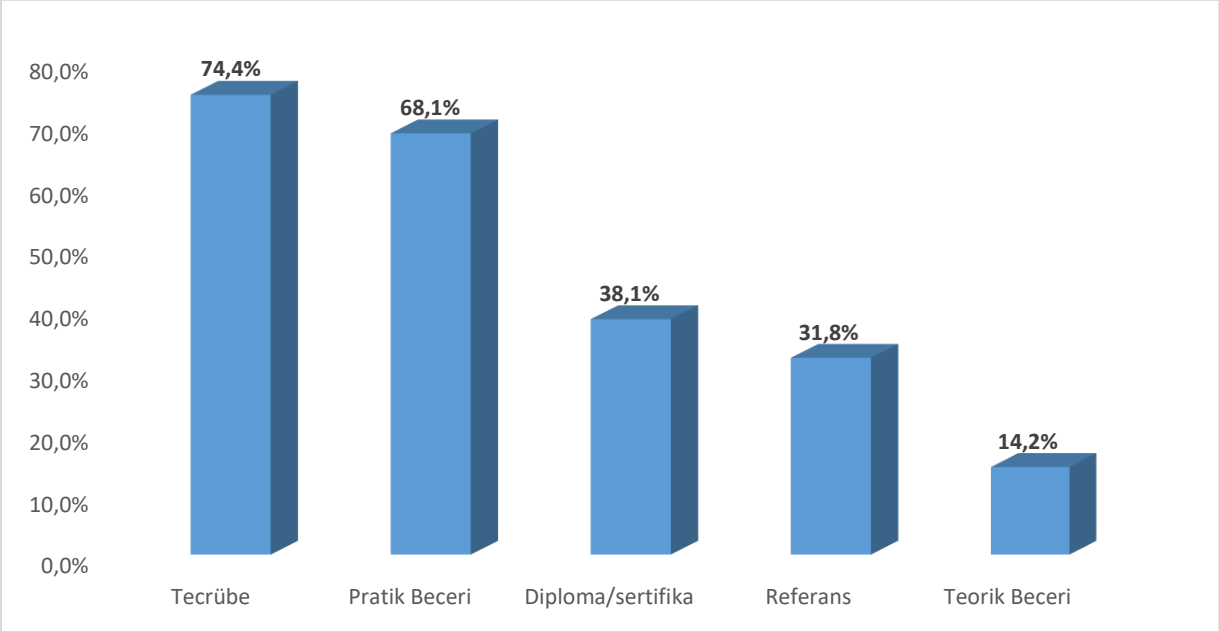

Kaynak: İPA 2018

Iğdır ilinde 20+ çalışanı olan işyerleriningenç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 74,4'ü Tecrübe, yüzde 68,1'i Pratik Beceri ve yüzde 38,1'i Diplama/ Sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter yüzde 74,5 ile pratik beceri bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma/Sertifika kriteridir. Pratik Beceri, Tecrübe ve Diploma/sertifika kriterleri hem Iğdır ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

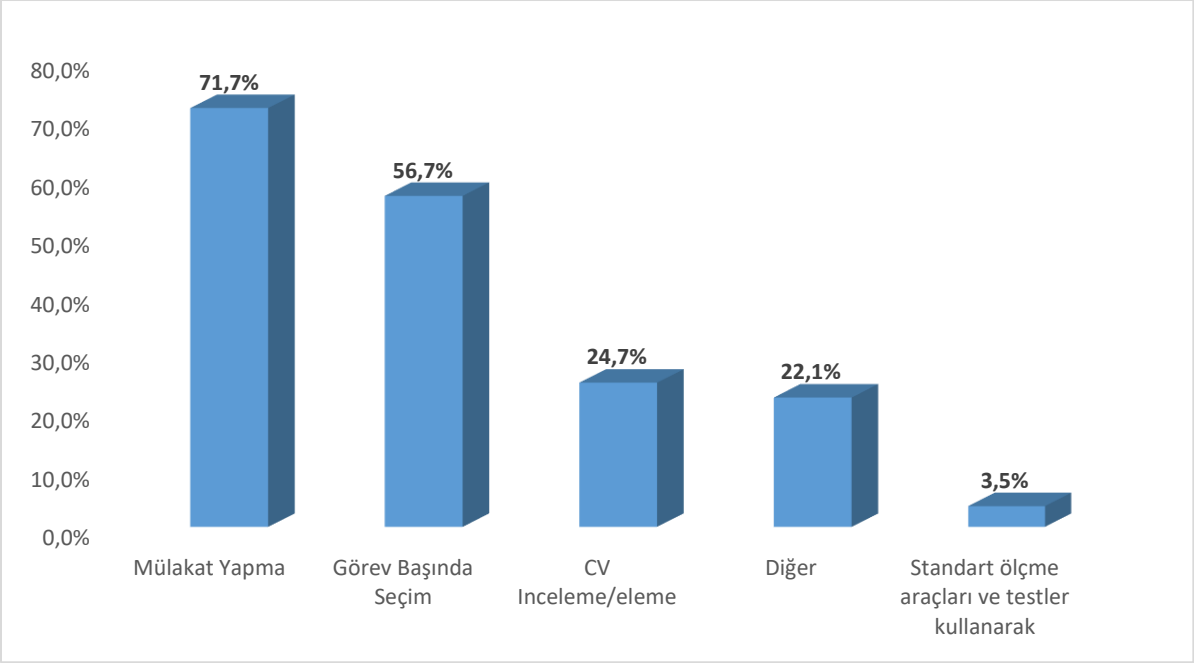

Kaynak: İPA 2018

Iğdırilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. Iğdır ili ve Türkiye geneli karşılaştırıldığında ilk sırada ve aynı oranda İşverenlerin yüzde 71,7'si Mülakat Yapma ile peronel seçimini gerçekleştirmektedir. Iğdır ilinde sırasıyla yüzde 56,7'si Görev Başında Seçim ,yüzde 24,7'si CV İnceleme/Eleme, yüzde 22,1'i diğer ve yüzde 3,5 ile Standart ölçme araçlar ve testler kullanarak personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme, yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim, yüzde 12,5 ile Diğer ve yüzde 8,2 ile Standart ölçme araçlar ve testler Seçim kriterleri izlemektedir.Hem Türkiye genelinde hem de Iğdır ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Iğdır İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Iğdır'de gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

TRA2(Ağrı, Iğdır, Ardahan, Kars)Bölgesinde 2017 yılında işsizlik oranı yüzde 5,5 olduğunu görmekteyiz. Yani çalışmaya hazır her 100 kişiden altısının işsiz olduğunu göstermektedir. Iğdır ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıfsız olduğu görülmektedir. Iğdır'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır.İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığınıgöstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 81,7'si erkeklerden, sadece yüzde 18,3'ü kadınlardan oluşmaktadır.Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler İmalat, Eğitim ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri gibi daha çok belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Iğdır'da ancak belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Iğdır'da İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 722 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 2 bin 206 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 69 kurs düzenlenirken 2017 yılında bu sayının 722'ye çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı 1063 iken 2017 yılında 2 bin 20 kişi olması İŞKUR kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Iğdır ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler Ulaştırma ve Depolama, İnşaat, Toptan ve perakende ticaret, İmalat, Eğitim ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İmalat sektöründe olduğu görülmektedir.

Iğdır ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 18 işyerinde 166 açık iş tespit edilmiştir. Iğdır ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 166 kişilik açık işin yüzde 39,5'ine tekabül eden 118 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleridir.

Iğdır ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 15'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık iş verme oranında, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü yüzde 100 ile ön plana çıksada, sektörde Iğdır ilinde 20+ istihdamlı 1 işyeri bulunmaktadır. Bu nedenle Iğdır ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 5 işyerinden 3'ünde açık iş bulunmaktadır.

Iğdır ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 71,1'dir.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "fark etmez" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmaları ve meslekte fiziki ve bedensel yeterlilik istemeleri etkendir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Makineci (Dikiş), Hamurkâr, Pişirici (Ekmek), Aşçı, Otobüs Muavini ve Ahşap Mobilya İmalatçısı mesleklerinde Gerekli Mesleki Beceriye/ Niteliğe Sahip Eleman Bulunaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedenleri öncelikli olmuştur.

Iğdır ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler Makineci (Dikiş),Maden Mühendisi, Kimya Öğretmeni, Elektrikçi (Genel), Fizik Öğretmeni, İş Makineleri Operatörü, İngilizce Öğretmeni, Ütücü, Matematik Öğretmeni ve Aşçı olarak ortaya çıkmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Iğdır ilinde işverenlerin yüzde 27,4'u istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Iğdır'da bu sayı 3'e yükselmektedir. İşverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Bu da birçok sektörde faaliyet sürdüren işyerlerinin büyümeye gideceği sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Öte yandan İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 13,3 olarak öngörülmüş olup yüzde 2,1 olan ülke ortalamasının üzerindedir.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek

dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

EK: 2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU
2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.**

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

4- İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

ÖrnekNo	:.....
İşyerininYasalUnvanı	:.....

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL/İLÇE :.....

MAHALLE: .....

CADDE/SOKAK :.....

İÇ/DIŞKAPINO :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı :..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SON- RA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1)İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……..

2) İşyeri İle İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2.İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?[1]		
2.3.İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

4) Yatırımla İlgili Bilgiler

4.1Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek hertürlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

4.2.Yatırımın İli :.....
4.3.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) ……. (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)
4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……. (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

[1] AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5)İşyerinizdeçalışmaktaolanmevcutpersonelifiilenyaptıklarıişleregöresıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet ( ) 6.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 7.Soruya geçiniz.

6.1) Elemanaranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lisealtı 2. Çıraklık 3. Genellise 4. MeslekL. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemlideğil	Açık İşte Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet 2. Hayır 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayarkullanımı 2. Fiziki vebedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitikbeceri) 4. İletişim ve ifadeyeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış vepazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatifalabilme 8. Takımçalışması 9. YabancıDil 10. Yeterli mesleki / teknik bilgi vetecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - EşDost 2. Gazete - İlan,vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKURaracılığıyla 5. Kendi çalışanlarımaracılığıyla 6. Özel İstihdam Büroları		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III –1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7)1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	8.1'e geçiniz.
	Hayır →	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	9. soruya geçiniz.

8.1) 1 yıl sonra**(**30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLENMESLEKLER

9)Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısınıbelirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimizmeslekyok. 10.SoruyaGeçiniz

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip elemanbulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarınınbeğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalıçalışmaolması 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10)İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?

(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ( )

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ( )

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ( )

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ( )

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ( )

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ( )
Teorik beceri ( )
Diploma/sertifika ( )
Tecrübe ( )
Referans ( )

13)İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması**hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

14)İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta pirimi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ( )
Mülakat yapma ( )
Görev başında seçim ( )
Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ( )
Diğer ( )

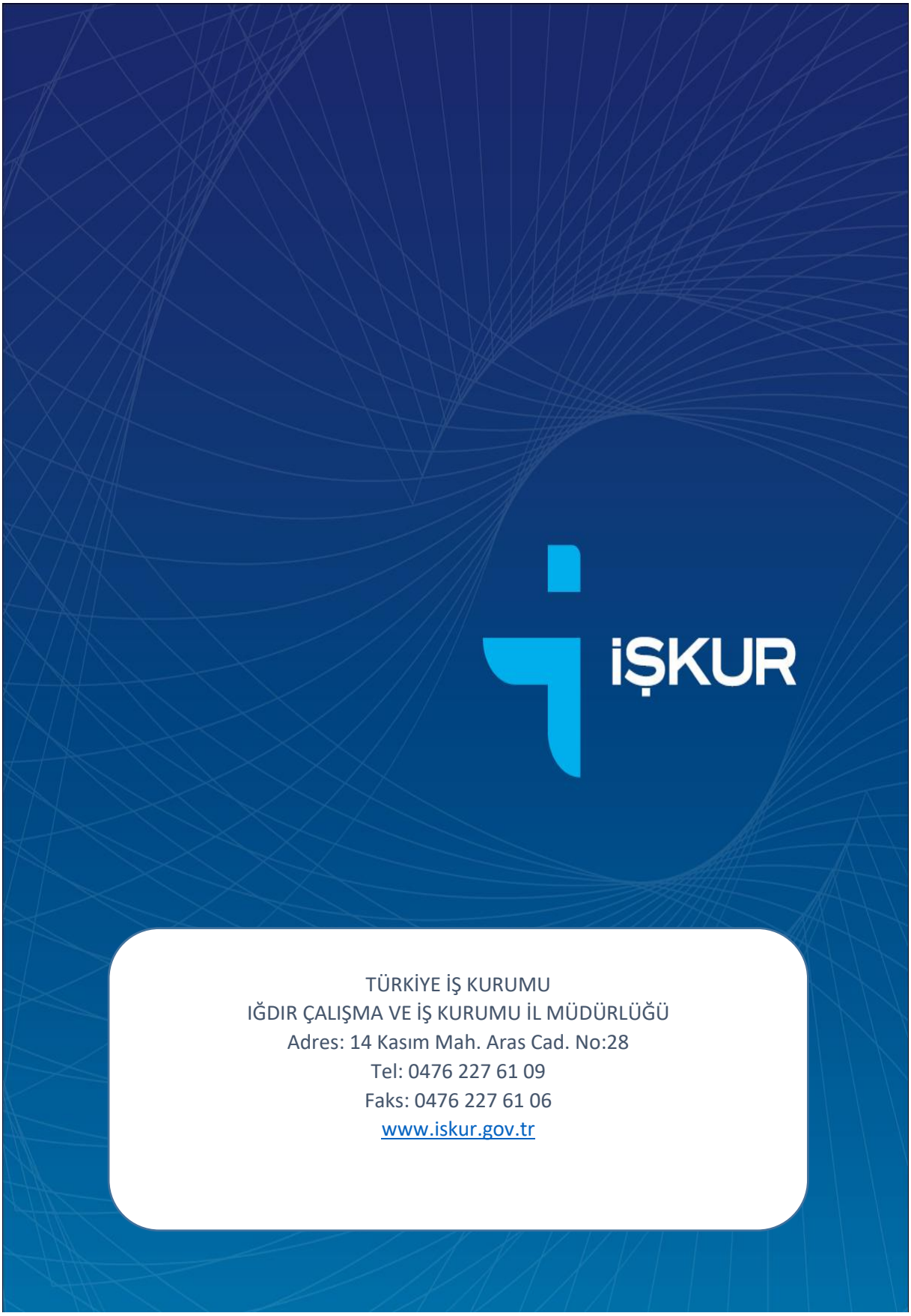
İŞKUR
TÜRKİYE İŞ KURUMU
IĞDIR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: 14 Kasım Mah. Aras Cad. No:28
Tel: 0476 227 61 09
Faks: 0476 227 61 06
www.iskur.gov.tr